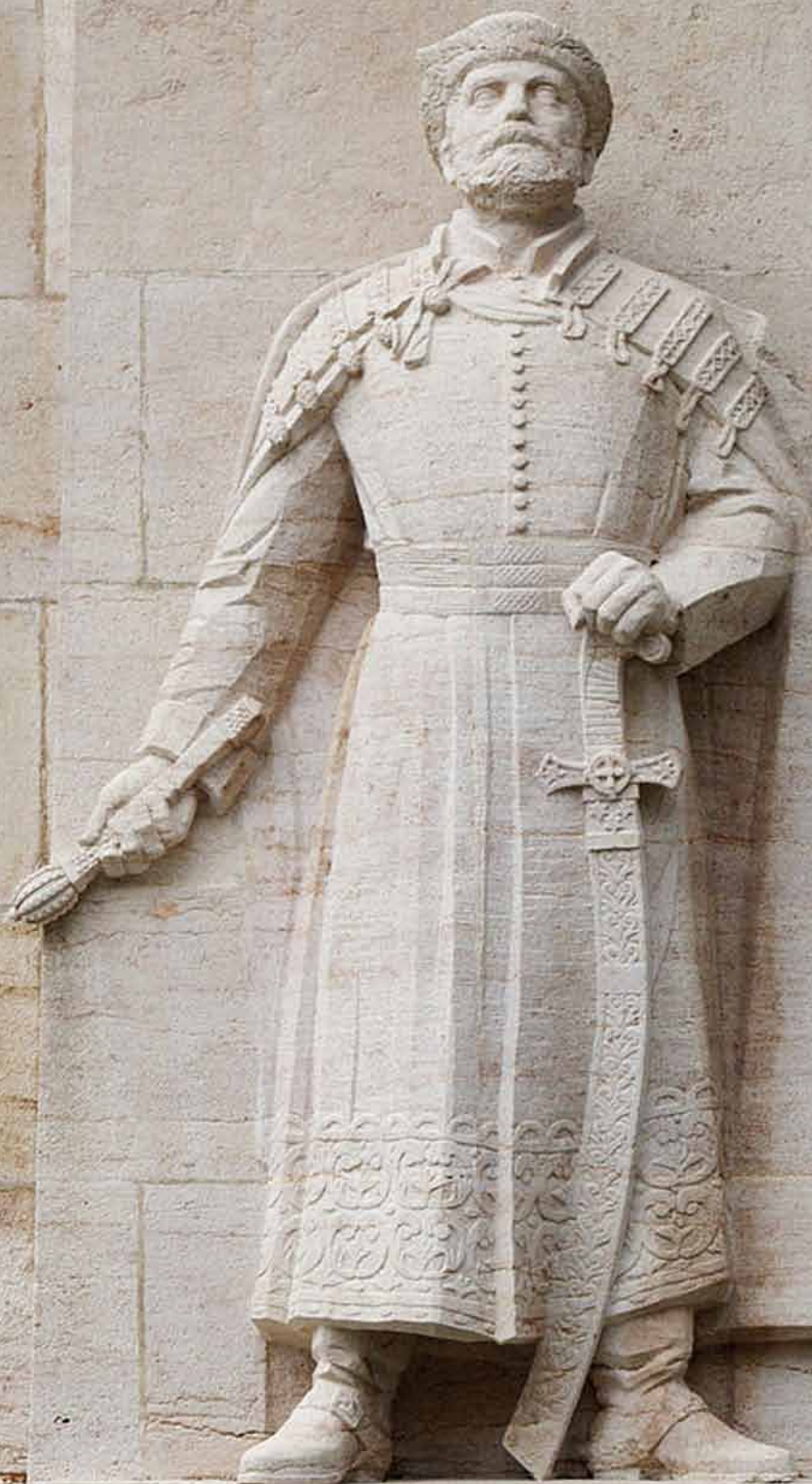

HÍRmondó

Kálvin téri

A HAJDÚBÖSZÖRMÉNY KÁLVIN TÉRI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
IDŐSZAKI LAPJA • XIV. ÉVFOLYAM • 2018/5. SZÁM

„... kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól. Hálát adunk Istennek és a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjának, mindenkor ti értetek könyörögvén, Mivelhogy hallottuk a ti hiteteket a Krisztus Jézusban, és a szeretetet, a mellyel minden szentekhez vagytok, A mennyekben nektek eltett reménységért, amelyet már előbb hallottatok az igazság beszédében, mely az evangélium: Mely eljutott hozzátok, miképpen az egész világra is, és gyümölcsöt terem, úgy mint nálatok is a naptól fogva, melyen hallottátok és megismertétek az Isten kegyelmét igazán: ... nem szününk meg értetek imádkozni, és kérni, hogy betöltessetek az Isten akaratának megismerésével minden lelki bölcsességben és értelemben, Hogy járjatok méltóan az Úrhoz, teljes tetszésére, minden jó cselekedettel gyümölcsöt teremtven és növekedvén Isten megismerésében;”

Kolossé 1,2b3-6.9b10.

BOCSKAY

ELŐSZÓ

Ez a hónap magával ragadja az ember színek iránti fogékonyságát. Érzékelhetjük a természet sokszínű adottságait. Ugyanakkor változásnak is szemtanúi lehetünk. Formálódik, átalakul a természet, mert felkészül egy előtte álló időszakra. Bizony az egyéni életünkben is vannak időszakok, amikor elérkezettnek adódhat a változás. Úgy gondolom, mindannyian őszintén bevallhatjuk, hogy mind az egyéni- mind a gyermekeink életére nézve szükséges, hasznos és jó a formálódás. Kérdés, hogy merünk-e lépni az adott helyzetek kapcsán. Vajon a szeretet, a józan megfontolás mellett döntünk-e? Ki, illetve mi a mértékadó? Ha tehetjük, engedjünk a Szeretet formáló erejének. Olyan nagy szükség van Rá! Miért is? Mindegyikünknek fontos felkészülnie az előttünk álló időszakra.

Ebben a lapszámban is a Szeretet átforgató erejéről olvashatunk. Olvassák örömmel!

szerk.

Tartalom

3	Eleve elrendelés
5	Emlékezés a Reformációra
6	Hittanosok gondolatai a Reformációról
8	Halloween, avagy mi lett veled október 31-e?
9	Bizonyágtétel
9	Kiszolgáltatottan
10	Óvodavezetói tájékoztató
10	Családi nap
13	Csendes hétvége
14	„Cikk-Cakk sakk”
14	Játékos angol nyelvi csoport
15	Robotika a Jó Pásztor Református Óvodában
15	Ovi-foci sportprogram a Jó Pásztor Református Óvodában
16	Ügyes kezek
16	Fakultatív hittanóra a Gimiben
16	Tanévkezdés
17	Beszámoló a külsős óvodai hittanoktatásról
17	Hálaadó imádság
17	Egy hónap az idősekért
18	Szüreti alkalom a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központban
19	Képes riport a Sütifesztiválról
20	Miért szeretünk a Baba-mama klubba járni?
21	Elkerülhetőek a betegségek
23	Van-e Isten
25	Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Orgona Tanszak Évadzáró Koncertje
26	Orgona és orgona koncert
26	Egyházmegyei Kórustalálkozó Biharnagybajom, 2018. október 06.
28	Hol tart a gyülekezeti énekeskönyvünk megújítása?
29	Tóth-Máthé Miklós: A zsoldos és a zsoldos
30	Az alkotó
31	Hajdúböszörményi Köztemető ünnepi nyitva tartása
31	Evangelizáció: Jó hír mindenkinek!
31	Alkalmaink

Felelős kiadó:

A Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség
2018. Reformáció
www.hbrefkalvinter.hu

Felelős szerkesztő: Somogyi László **Szerkesztette:** Somogyiné Gyüre Mária
A szerkesztő munkatársai: Dobó Tímea, Karácsonyi-Kis Lászlóné, Szabó Anita, Szabó Sándor, Osváth Tamás, Osváth Tamásné, Tóth-Serbán Orsolya, Rácz Gábor
Fotó: Juhász Csaba Gábor, Monoriné Venczel Katalin, Somogyiné Gyüre Mária
Tördelés és nyomdai szerkesztés: Litográfia Nyomda, Debrecen
Postacímünk: 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19.
Telefon/fax: 52/561 325 **E-mail:** hbrefkalvinter@hbrefkalvinter.hu **Web:** www.hbrefkalvinter.hu
Bankszámlaszám: 10400346-00026767-00000000

Szeretettel várjuk észrevételeit, ötleteit, írásait!

ELEVE ELRENDELÉS

Arra hívom a kedves Olvasót, hogy jelenlegi legjobb bibliaismeretünk szerint járjuk körül a reformáció egyik alapfelvezetését! - Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy a II. Helvét Hitvallás megfogalmazóival együtt jelentsük ki mi is: „Amit itt előadtunk, azt a legnagyobb készséggel hajlandók vagyunk egészében és részleteiben bővebben is kifejtetni, ha valaki ezt kéri, sőt, ha valakik Isten Igéjéből jobbra tanítanak, ezt megköszönve engedünk is nekik, és követjük is őket az Úrban, akinek dicséret és dicsőség.” (részlet a hitvallás előszavából)

Meggyőződéssel vallom: Csakis Isten két alaptulajdonságának ismeretében érhető meg és fogadható el a bibliai eleve elrendelés tana, mivel egyszerre valóság Isten végtelen igazságossága és végtelen szeretete! - Az alábbiakban végig ezt a két tulajdonságát kísérik figyelemmel, amikor kiválasztó kegyelmének titkát szeretnénk megérteni.

Az eleve elrendelés (predesztináció) nem más, mint egy előre meghozott rendelkezés. Ez a döntés a Teremtő Isten esetében arról szól, hogy ha netán bűneset (tudatos szembefordulás) következik be az emberiség történelmében, kik fognak mégis, a lázadás, az elszakadás ellenére üdvözülni, vagyis Istennel békességben és örökké élni?

Az evangélium, az igazán jó hír arról szól, hogy bár az igazságos Teremtőnek az ellene fellázadó emberiségből senkit sem kellene üdvözítenie, mégis megteszi

ezt egy igen drága áldozat árán. Ráadásul ezt az áldozatot Ő maga hozta meg értünk, illetve nagy Neve dicsőségének (Ef 1,5-6) és szeretete mélységének felmutatásáért. (Ján 3,16)

A bűneset következménye mindenki-re elhatott (Róm 5,12.18-19), és ma sem jobb egyetlen ember sem, mint akkortájt, amit pl. a kisgyermekkorától jelentkező önzés, irigység, indulat, hatalomvágy és agresszivitás jól bizonyít. Pontosan az jellemző ránk, amit Pál apostol a 14. és az 53. zsoltárral összhangban így fogalmaz meg: „Nincsen igaz ember egy sem, nincsen, aki értse, nincsen, aki keresse Istent. Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlen egy sem.” (Róm 3,10-12)

Hogy ezt megértsük és el tudjuk fogadni a saját életünkre nézve, tudnunk kell: A jó és rossz eldöntésének hatásköre kulcskérdés! A jó és a rossz tudásának fájával Isten már a kezdetekkor jelezte: Mivel az ember nem Isten, hanem csupán teremtmény, fennáll a veszély, hogy Nélküle rossz döntéseket fog meghozni. (Lásd az első testvérgyilkosságot: Káin irigységből megöli a testvérét, Ábelt. - 1Móz 4,1-8) És Urunk azt is tudta, hogy mivel nem robotokat teremtett, a szabadnak teremtett ember képes visszaélni a szabadságával, ha akar.

A rombolás az a bűn (lelki és néha fizikai értelemben is), amivel valaki hozzájárul az egyébként szó szerint „igen jónak” teremtett világ tönkretételéhez (1Móz

1,31). Isten szemében minden bűn, ami árt, vagyis ártalmára van valakinek. Ilyen „ártások” pl. a megjegyzések, hazugságok, bántó mondatok, hűtlenségek, önző vagy agresszív fellépések valakivel szemben, a széthúzások, pártoskodások, ítélezések, stb. (Gal 5,19-21) Ezért tökéletesen igaz a már idézett Ige: „Nincs, aki jót tegyen, nincs egyetlen egy sem.” Nincs senki, aki ne ártana az élete folyamán valakinek vagy valaminek, azaz a bűneset óta valóban nincs egyetlen ember sem, aki ne rombolná a Mennyei Atya által jónak teremtett világot.

Az eleve elrendelés első rendelkezése, amit Isten az ember tudtára hozott, így szól: „Amely napon eszel arról a fáról, bizony meghalsz!” (1Móz 2,16-17). Azaz halálos veszedelmet zúdítasz magadra és utódaidra, ha te akarod meghatározni, hogy mi a jó, és mi a rossz, vagyis mi megengedhető és mi elítélendő az életemben.

Az ember mégis így döntött, - s megtehetette, mert ekkor még korlátlanul működött a szabad akarata -, mire a szavatartó és igazságos Isten kimondta: Kivételesen mindenki kárhozatra méltó, aki bűnt cselekszik! (Gal 3,22; Róm 11,32) Ő eleve megmondta: Ha így jársz el, „bizony meghalsz.”

Isten második rendelkezése viszont az, - amit Ő Igéje által jelentett ki a számunkra -, hogy mégis lesz üdvözülő, mégis tele lesz a menny! S ennek egyetlen feltétele van: Jézus Krisztus minket helyettesítő, áldozati halála. (Róm 6,23; 1Kor 5,7)

De ha mindenki kárhozatra méltó a bűne miatt (bármilyen legyen is az), akkor ki fog üdvözülni? „Tisztátalanok pedig nem jutnak be oda, sem olyanok, akik utálatosságot vagy hazugságot cselekszenek.” (Jel 21,27; Gal 5,21)

Bizony, ez a legnehezebb kérdés, amit a Biblia alapján fel lehet, és fel is kell tennünk! S a válasz annyira megdöbbentő, hogy csak a hitre jutott emberek képesek megérteni, illetve elfogadni. (Kálvin is csak a megtért hívők között tanított a predesztinációról!) Nekik is jól át kell gondolniuk, mert ha rosszul élnek vele, akkor vagy megtorpannak a misszióban – amit Isten nem akar (Mát 28,18-20) –, vagy gögösökké lesznek, ami megint csak utálatos Urunk szemében! (1Pét 5,5)

Azt látjuk a Szentírásban, különösen is a Róma 8-9-ben és az Efézus 1-ben, hogy a Teremtő Isten magára vállalta a kiválasztás ódiáját, azaz erkölcsi és lelki terhét, illetve felelősségét. Bölcs előrelátásában számolt azzal, hogy a szabad akarattal felruházott ember visszaél ezzel az ajándékkal, szembefordul Alkotójával, hogy aztán egy önféjűen berendezett történelmet formáljon önmagának. Be is következett. Az ember hitt annak az ördögi hazugságnak, hogy „olyanok lesztek, mint az Isten, jónak és rossznak tudói” (1Móz 3,5), s közben sok tekintetben rosszabbá lett a legvadabb állatoknál. (lásd: Radnóti Miklós Töredék c. verse)

Urunk viszont úgy döntött, hogy nem nyit végeláthatatlan vitát arról, hogy kinek mennyi jócselekedete van a bűneivel szemben, illetve hogy mennyivel jobb, vagy rosszabb a másik embernél, hanem élt kiválasztói szabadságával - még a legelső cselekedetünk előtt! (Róm 9,10-13; Ef 1,11) Előre rendelkezett: az összes elkárhozóból kiválasztott magának egy üdvözülő sereget. (Ef 1,4) Ők se jobbak, se rosszabbak, mint mások, hanem egyszerűen kiválasztottak. Urunk arról is eleve rendelkezett, hogy a kiválasztottak bűnéért vértnek kell kiomlania, másként senki sem juthat a mennybe: „Vérontás nélkül nincs bűnbocsánat.” (Zsid 9,22)

Végtelen vitát lehetne nyitni arról, hogy vajon a Biblia eredeti héber, illetve görög nyelven pontosan mit jelent ez a mondat: „Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem” (Róm 9,13), de nem érdemes. Biztos vagyok benne, hogy a szeretet Istene (1Ján 4,8) nem indulatból (főleg nem rosszindulatból) cselekedett, hanem sokkal inkább Uralkodóként döntött: A teremtőjének eltaszítása által

teljesen kárhozatra méltóvá lett emberiségből mégis Jézushoz vonz embereket! Méghozzá annak ellenére, hogy a bűnös-ség (azaz önféjűvé) vált ember nem is akar hozzá térni és vele engedelmes közösségben élni, vagyis nem is akar üdvözülni. (Róm 3,11) Így fogalmazta meg ezt az Úr Jézus: „Senki sem jöhet énhozzám, ha nem vonzza őt az Atya, aki elküldött engem... Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” (Ján 6,44.37)

Fontos azt is tudnunk, hogy az önféjűségünk és öntörvényűségünk következményeként az üdvösségre, illetve az Isten szerinti jó cselekvésére nézve elveszítetük a szabad akaratomat, vagyis a bűn eset óta abba a lelki helyzetbe kerültünk, hogy önerőből nem tudunk visszatérni az Édenbe. (1Móz 3,22-24) Így válik érthetővé Pál apostol tanítása: „Nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené” – tudniillik annak megadása, hogy valaki visszatérhessen Hozzá. (Róm 9,16) És így telik meg tartalommal a másik idevágó bibliai mondat is: „Nem mindenkié a hit.” (2Thesz 3,2)

Két fontos kérdés marad még, amire mindenképpen választ kell találnunk: Ezek után mit gondoljak magamról, és mit gondoljak a körülöttem élőkrol?

Ne aggódj, kedves Olvasóm! Ha olvasod ezeket a sorokat, és bizonytalanság fog el, kiáltás teljes szívből az Úr Jézushoz: „Fogadj el Jézusom!” (RÉ 460. dicséret) S tudd: Ő még soha senkit nem utasított el, aki át akarta adni az életét Neki! Kérj bátorító Igét Tőle arról, hogy elfogadott, megbocsátott, - és örülj és örvendezz annak egy életen át, hogy kiválasztott vagy! (Ef 1,13) S ha kell, naponta olvasd el újra és újra az Ézs 43,1-et és a Róm 8,38-39-et. A Szentlélek által megújuló és vezérelt szabad akaratomból pedig tedd a jót, amíg csak élsz! (Róm 8,14; Jak 4,17)

A körülöttem élőkért se aggódj: Ahogy téged is érdemtelenül váltott meg és fogadott el gyermekének, ugyanezt megteszi velük is! Bármennyire paradoxnak is látszik ez a fentiek alapján a mi emberi logikánk számára, mégis teljes bátorsággal és hittel imádkozz a rokonaid és ismerőseid üdvösségéért! Már az sem véletlen, hogy valaki imádkozik értük!

Akiért imádkozol, senkiről se tétélezd fel, hogy nincs kiválasztva! Ez nem a te dolgod, ez a titok nem a te titkod. (5Móz 29,28) Ezt kérdezd: Miért ne lenne kiválasztva az a másik? Hiszen engem sem az élő hitemért választott ki a Seregek Ura,

hanem épp fordítva áll a dolog: azért van hitem Jézusban, mint személyes Megváltóban, mert a Mennyei Atya kiválasztott engem! És nem a jócselekedeteimért tette, hiszen azok sohasem tudnák eltörölni a bűneimet! És nem is a megtérésemért volt hozzám ilyen kegyes, hiszen ha nem vonz Jézushoz, akkor soha meg nem térek! (Jer 31,18; Ján 16,8)

Tehát: az ismerőseidnek pontosan anynyi esélyük van az üdvösségre, mint neked volt! Bátran kérj nekik bűnlátást és bűnbánatot, mert Urunk parancsa az, hogy Őt hittel kérjük: „Én is azt mondom nektek: kérjétek, és adatik, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitattik nektek. Mert mindaz, aki kér, kap; aki keres, talál; és aki zörget, annak megnyitattik. Melyik apa az közületek, aki fiának kígyót ad, amikor az halat kér tőle, vagy amikor tojást kér, skorpiót ad neki? Ha tehát ti gonosz létekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?” (Luk 11,9-13)

Az eleve elrendelésről szóló bibliai tanítás tehát a hívő emberek megerősítésére és vigasztalására szolgál: Üdvösséged stabilitását nem a te teljesítményed és nem a te döntésed biztosítja, hanem az örökkévaló Isten kiválasztó szeretete! (Ján 15,16) Erre támaszkodva írja Péter apostol erős meggyőződéssel: „Titeket pedig Isten hatalma őríz hit által az üdvösségre, amely készen van, hogy nyilvánvalóvá legyen az utolsó időben. Ezért tehát teljes bizonyossággal reménykedjétek abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor kaptok!” (1Pét 1,5.13)

A végső tanulság pedig ez: Bátran hirdesd a megtérés, illetve a keresztség evangéliumát (2Tim 4,2), és örömhírként fogd fel, hogy ma is, akár naponta megtörténik: „Ennek hallatára örvendeztek a pogányok, és magasztalták az Úr igéjét, és akik az örök életre választottak, mindnyájan hívőkké lettek.” (ApCsel 13,48)

Somogyi László

EMLÉKEZÉS A REFORMÁCIÓRA

A mindenki által ismert dátum: 1517. október 31., a reformáció elindulásának kezdőpontja. Az alábbi írásunkban először azt vizsgáljuk, hogy mi váltotta ki a reformációt. Majd a legfőbb irányzatainak, vezető alakjainak tanaival ismerkedünk meg. Tehát Lutherrel, a svájci reformációval, és Kálvinnal. Az angol, francia reformáció és a radikális, szélsőséges irányzatok, illetve a kisebb csoportok ismertetése szétfeszítené a jelen írás kereteit.

I.

A nyugati kereszténység hosszú válsága előzte meg Luther fellépését. A pápaság, a katolicizmus tekintélyét rombolta a pápák avignoni fogsága (1309-1377), a nagy egyházszakadás (nyugati egyházon belül) (1378-1417), és a zsinati mozgalom a pápával szemben, a konstanzi zsinat (1414-1418), a bázeli-ferrari zsinat (1431-1445). Az elégedetlenség okai az alábbiak voltak a Szentszékkel szemben: a pápai adóztatás, a pápák világi hatalmának erősödése; a pápaság részvétele az itáliai nagyhatalmi harcokban (1494-1559), az építkezéseik, a luxus életmód. Ez utóbbi csúcspontját a reneszánsz pápák (1447-1521) uralkodása jelentette. Uralmukat a politizálás, háborúzás, nyílt bűnözés, az erkölcstelenség, a vad tivornyák jellemezték. De ez a hitelhagyás és züllés, erkölcstelenség jelen volt a kornak egyházán belül, a főpapi szinten is (érsekek, püspökök, rendfőnökök stb.). Ezzel szemben éles ellentétben állt az alsópapság nyomora. Ők ezért is fogékonyabbak voltak az egyházi megújulást hirdető eszmék iránt. A legfőbb gond azonban az volt, hogy az akkori egyház egyre kevésbé volt képes megfelelni a hívők elvárásainak. A kora újkori nyugati polgárosodás, társadalmi átalakulás, az iparosodás és kereskedelem megélénkülése révén az ezekben érdekelt embereknek is elvárásai voltak egy olcsóbb, igényeiknek jobban megfelelő, és erkölcsösebb egyház iránt. Voltaképpen fogékonyak voltak az egyház megreformálására, megújítására. Az uralkodókat, fejedelmeket, gazdag földbirtokosokat természetesen az egyházi földek megszerzése is vezérelte.

II. Luther

Luther Márton (1483-1546), eredeti német nevén Martin Luther 95 tételből

álló, a búcsúcédulák ellen írt vitáinak kiszögezése a wittenbergi vártemplom kapujára a legújabb történeti kutatások szerint valószínűleg a legendák közé sorolható. Luther a szász választófejedelem területeinek közelében zajló búcsúhirdetés visszásságaira reagált, latinul szerkesztett iratát az akció felelősének Albrecht magdeburgi érseknek, és közvetlen egyházi feletteseinek, és néhány teológus és humanista barátjának küldte meg, meghívta őket egy nyilvános egyetemi vitára. Ezek után nézzük meg Luther teológiai nézeteit!

- Első elve: sola fide (egyedül a hit). A hit Istentől kapott ajándék, és nélküle a hívő nem képes jó cselekvésre. Tagadta (a katolikus katekizmussal szemben), hogy a jó cselekedetek magukban, hit nélkül érdemszerzőek lennének. Természetesen Luther nem a jó cselekedetek ellen érvelt, sőt kiemelte azok fontos szerepét. Ő, összhangban a Bibliával, a sorrendet cserélte fel. Az ember, a hívő az igaz ember, csak azért lehet igaz, mert ezt Isten kegyelme lehetővé teszi számára, a jó cselekedetei pedig nem tökéletességük miatt jók, hanem azért, mert hitből és hálából fakadnak. Nem a jó cselekedet tesz kegyessé, hanem fordítva, a kegyes ember valósít meg jó cselekedeteket. Ez a sola fide (egyedül a hit).

- Második elve: sola gratia (egyedül a kegyelem). Azaz az üdvözülésben kegyelem által részesül az ember, és nem a jó cselekedetei, érdemei által.

- Harmadik elve: sola Scriptura (egyedül a Szentírás). Ez Isten irántunk való szeretete Jézus Krisztusban, amelyet viszont csak a Bibliából, és nem a szent hagyományból ismerünk meg!

- Negyedik elve: solus Christus (egyedül Krisztus). A fentebb felsoroltak lehe-

teltenek lennének Jézus Krisztus értünk hozott áldozata nélkül.

További elvek:

- Luther szerint nem a látható intézmény és hierarchia jelenti az egyházat, hanem a hívők közössége alkotja Krisztus testét.

- Az egyház nem tévedhetetlen, hiszen a tévedhetetlen igazság csak Istené.

- Az egyház attól szent, ha Jézus Krisztus lakozik benne a Szentlélek által. A katolikusoknál a szentséget külső dolgok (ruhák, épületek szentek képei stb.) képviselik.

- Az igaz egyház a tiszta Igehirdetésről és a szentségek helyes kiszolgáltatásáról ismerhető fel. Ezen utóbbiak közül csak kettő biblikus: a keresztség és az úrvacsora.

- Luther szerint fontos az egyetemes papság elve is. Elutasította a felszentelt papok és a laikus hívők közötti különbségtételt. Luther véleménye szerint a keresztség által minden hívő pappá szenteltetett, olyan értelemben, hogy joga van hirdetni az Igét, és joga van imádkoznia mindenkéért.

- Szükséges Luther szerint, az állam és az egyház szétválasztása. Az állam Istentől rendelt, feladata a rend és béke biztosítása, fenntartása. Viszont! A hívő ember csak addig köteles engedelmessé válni az államnak, amíg ez utóbbi nem gátolja őt hite gyakorlásában. (Ap. csel. 5:29.)

III. Svájci reformáció

A helvét reformáció szinte Lutherrel egy időben indult. Első nagy alakja Ulrich (vagy Huldrych) Zwingli (1484-1531). Zürichi prédikátorként azt vallotta, hogy a teljes Bibliát és csakis a Bibliát

akarja hirdetni. (Sola Scriptura!) A római egyház hagyományai ellen fordult (aszkézis, tisztítótűz, szentek tisztelete). Bevezette a református értelemben vett úrvacsorát.

A katolikusok szerint az úrvacsora jegyei (ostya és bor) a pap szavai hatására Krisztus valóságos testévé és vérévé alakulnak át (**transsubstantiatio**: átlényegülés). Luther tagadta ezt, és szimbolikus jellege mellett érvelt, mégis azt tanította, hogy e jegyekben Krisztus valami csodálatos módon jelen van (**consubstantiatio**, **realpresentia**). Zwingli szerint az úrvacsora emlékünnepe és hitvallási aktus. Luthernél Isten közelsége, Zwinglinél Isten fensége volt a döntő. Luthernél láttuk, megjelent a láthatatlan egyház fogalma, míg Zwingli a látható egyház fontosságát emelte ki. (Az egyház és a város vezetőségének összekapcsolása.)

Zwingli utóda Heinrich Bullinger (1504-1575). Bullinger szerint az úrvacsora jelentős, de csak szimbolikus jegyekről van szó. 1536-ban személyes hitvallási iratot írt, amely 1566-ban a II. helvét hitvallás elnevezést kapta. Ez a protestáns egyházak - különösen a református - katekizmusává vált a Heidelbergi kátéval (1563.) együtt.

III. Kálvin

Kálvin János (1509-1564), eredeti francia nevén Jean Calvin, Bázelen volt református lelkész. Vallotta, hogy a látható egyházban mindenki ott van, ugyanakkor sok képmutató van közöttük. Nagy hangsúlyt fektetett az egyházi tisztviselők megválasztásának biblikus kívánalmaira, és feladatkörük pontos meghatározására. A legnagyobb felelősség a lelkeszi szolgálat (keresztység, úrvacsora) és az egyházfegyelem. A presbiterek a gyülekezet szentségére vigyáztak, családokat látogattak, és segítették a lelkeszeket az egyházfegyelem gyakorlásában.

Kálvin teológiáját a négykötetes **Institutio Religionis Christianae** (A ke-

resztény vallás rendszere) című művében foglalta össze. Központi gondolata, hogy Isten a világ Ura. Híres még a predesztináció-tana. Az üdvösségre való kiválasztás Isten csodálatos kegyelme, vallja Kálvin. Szerinte nincs szabad akarat, bár ezt enyhítette a **sylogismus practicus-szal** (gyakorlati következtetés). Ha valaki aggodódik, hogy a predesztináció elve szerint, hova kerül, akkor abban keressen megnyugvást, hogy ha Istenfélő és igazságos életet él, akkor ebből az a gyakorlati következtetés adódik, hogy a kiválasztottak közé tartozik.

Kálvin nevéhez is kapcsolódik a zsarnokölő-elmélet. Nagy hangsúlyt fektetett Kálvin az Atya, a Fiú és a Szentlélek szerepének kiemelésére.

Kálvin kulcsgondolatai a következők: isteni kegyelem, hit, bűnbánat, megtérés, ima.

Az úrvacsora-tana a következő: Jézus valóságos jelenléte nem az úrvacsora jegyeiben van, a hívő azonban mégis találkozik Vele a Szentlélek által.

Kálvin a láthatatlan egyházban hitt, de emellett fontosnak tartotta az egyház-szervezetet, mint ahogy fentebb láttuk. Az igaz egyházat Kálvin szerint a hűséges Igehirdetés és a szentségek helyes kiszolgáltatása jellemzi. Az állam Istentől rendelt feladata a rend biztosítása, de soha nem uralkodhat az emberi lelkiismeret felett. Kálvin is, mint más reformátorok a reformáció szélsőséges irányzatait elítélte.

Mester Béla
könyvtáros-levéltáros

HITTANOSOK GONDOLATAI A REFORMÁCIÓRÓL

A reformáció szó a megújítást, a megváltozást és a visszaalakítást jelenti. Luther Márton azt mondta, hogy az igaz ember hitből él, ő a wittenbergi iskolában tanított. Kálvin János Svájcban fogalmazta meg, hogy mit jelent Istenben hinni. Luther Márton 1517. október 31-én kiszögezte a wittenbergi vártemplom kapujára 95 tételét, ezzel a megújításra törekedett.

(Tóth Mónika, 6. osztály)

Az emberek egyre jobban eltávolodtak Istentől. Sokszor babonákban és bálványokban hittek. Luther Márton ezen akart változtatni. Luther Márton és Kálvin János felismerte, hogy ezen változtatni kell, Luther 95 tételt írt, amit kiszögezett a wittenbergi vártemplom kapujára. A 95 pont összefoglalta, mit tanít a Biblia Istentől. Kálvin János fő műve a „Tanítás a keresztyén vallásra”. A Kálvin tanítását követő, svájci, helvét irány képviselői lettek a reformátusok.

(Orosz Anna, 6. osztály)

A reformációra azért volt szüksége az embereknek és az egyháznak, hogy igaz hittel tudják Istent követni és szolgálni.

(Bakó Ivett, 8. osztály)

A reformáció szó azt jelenti, hogy visszaalakítás, visszatérés az alapokhoz, megújítás, megváltoztatás. Luther Márton 1483-1546-ig élt, 95 tételét kiszögezte a wittenbergi vártemplom kapujára.

(Pipó Alíz Sarolta, 6. osztály)

Balogh Bence 7. osztály

Orbán Tamás 7. osztály

Kerékgyártó Levente 6. osztály

Kovács Ákos 7. osztály

Károlyi Kitti 8. osztály

Orosz Anna 6. osztály

HALLOWEEN, AVAGY MI LETT VELED OKTÓBER 31-E?

Manapság egyre többet lehet hallani a címben említett szokásról. Elmondhatjuk, hogy a „Halloween jelenség” mára már teljesen beépült a köztudatban. Egyre több üzlet kirakatában látni lehet az ezzel kapcsolatos kellékeket és dekorációkat (töklámpás, szellemeket, boszorkányokat ábrázoló figurák).

Mielőtt azonban megfogalmazzunk biblikus meggyőződésünket, vizsgáljuk meg e szokás eredetét. Maga a Halloween kifejezés az angol *All Hallows' Eve*, azaz Mindenszentek estéjéből ered. Külön érdemes kitérni a Mindenszentek ünnepe. Bár hivatalosan ez az ünnep november 1-n van mégis a két nap a köztudatban összekapcsolódott. Ilyenkor a katolikusok az üdvözült lelkeket ünneplik, akik hitük szerint már kint vannak a tisztítótűzből (purgatórium) és már a mennyei, dicsőséges egyházhoz (*ecclesia triumphans*) tartoznak. Ezért nem véletlen az sem, hogy Luther Márton pont az előző napot, október 31-t választja arra, hogy kitűzze 95 tételét a wittenbergi vártemplom kapujára, ezzel „megzavarva” az ünnepet. Tétéleiben erőteljesen kritizálja például a purgatórium funkcióját.

Visszatérve a Halloweenre, ez egy ősi, pogány kelta szokás, amit gael nyelven így neveztek: *samhain* (ejtsd: száuin, vagy szavin). Az ehhez köthető hiedelem szerint október 31. az év legmágikusabb éjszakája, amikor elhalványul az élők és a holtak világa közötti határ. Ilyenkor, hitük szerint, az elhunytak lelkei még visszatérnek az élőkhez, illetve más, leginkább gonosz szellemek érkeznek a földre, hogy gyötörjék az embereket. Innen ered a jellegzetes halloweeni jelmezöltés, aminek az volt a feladata, hogy az ártó lelkek ne ismerjék fel az embereket. Továbbá szokás volt nagy tüzet gyújtani, amiknek a paraszát másnap

a druidák (a kelták pogány papjai) szétosztottak a családok között, hogy azzal gyűjtsák meg, az új tüzet, amiről úgy vélték, hogy elűzi a rossz szellemeket.

Itt kell megemlítenünk a Halloween egyik legjellegzetesebb szimbólumát, a töklámpást. Ennek a szokásnak is külön története van. A történet szerint egy *Jack O' Lantern* (magyarul Lámpás Jankónak lehetne fordítani, illetve mai napi így hívnak minden töklámpást) nevű részeges kovácmestert egyszer megkísértett az ördög, és kényszeríteni akarta, hogy menjen vele a pokolba. A furfangos kovácmester csellel rávette az ördögöt, hogy másszon fel egy fára. Mivel Jack tudta, hogy az ördögök félnek a kereszt jelétől, ezért a fa oldalába véste azt, így az ördög nem tudott lejönni a fáról, csak ha Jack megengedi neki. Addig-addig üzleteltek, míg végül az ördög beleegyezett abba, hogy soha nem fogja elvinni a lelkét. Jack leengedte a fáról, és az ördög azon nyomban el is tűnt.

Amikor a kovácmester meghalt, a Mennysországba nem engedték be, mert részegeskedő életet élt, viszont az ördög sem engedte be a pokolba, mert nagyon haragudott rá a régi csíny miatt, így Jack lelke nem tudott megnyugodni. Végül az ördög szánta meg a kovácsot és a pokolból felhajított neki egy paraszat, amit Jack beletett egy marharépába, hogy annak a fényénél találjon nyugalmat a lelke. A folklórhoz mai napig hozzátartozik az a hiedelem, hogy Jack lelke ma is, minden halloweeni töklámpás fényénél megpihen. Ugyanakkor azért kell a lámpásnak ijesztőnek lennie, hogy távol tartsa a gonosz szellemeket.

Kevésbé ismert tény, hogy az ősi kelta vallásban ennek a napnak is van egy szentje, pontosabban egy istene, akit *Crom Cruachnak* neveztek. Ez az isten-

ség a sötétség és halál istene volt a kelta pantheonban, akit a druidák úgy próbáltak meg kiengesztelni, hogy véres emberáldozatokat mutattak be neki, olykor akár gyerekeket is feláldoztak neki.

Végül vonjuk le a következtetést a Halloweenről. Bár látszólag egy ártatlan, beöltözős, szórakoztató tevékenységnek tűnik (egyetemeken egyre inkább elterjedt az Amerikából kiinduló „Halloween-partyk”, amik olyan bálók ahol a Halloweenet ünneplik), azonban egyáltalán nem az. Aki ezzel közösséget vállal az a sötétséggel, és a halállal vállal közösséget, és megveti az életet, és annak Urát, Jézus Krisztust. Álljanak előttünk Pál apostol szavai: „És, ne legyen közösségetek a sötétségnek gyümölcstelen cselekedeteivel, hanem inkább meg is feddjétek azokat!” (Efézus 5, 11 Károli-fordítás).

Nekünk, reformátusoknak ez a nap az Ige világosságának az ünnepe. Hiszen ekkor ünnepeljük azt, hogy az emberi elme és értelem, amit „lelki sötétség fogott be”, újra kezébe veszi a Szentírást és olvassa. A reformáció előtt a Bibliák a templomok hátsó részébe voltak száműzve, leláncolva, hogy senki ki ne nyissa, és latinul, hogy csak tudós emberek értsék. De immár 501 éve anyanyelven szól az Igehirdetés. Magyarul olvashatjuk, kezünkbe vehetjük a Szentírást, és naponta részesei lehetünk annak, hogy az Ige világossága betölti az életünket. A mi lelkünk ennél a fénynél nyer nyugalmat, nem pedig a töklámpások pislákoló mécsvilágánál.

Jézus mondja: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.” (János 8, 12)

Rácz Gábor

„Az emberélet útjának felén,
egy nagy sötétlő erdőbe jutottam,
mivel az igaz utat nem lelém”
(Dante: Isteni színjáték)

Az utóbbi időben evangelizációs héten hallott, újságban olvasott bizonyoságtelemek érlelték meg bennem azt az elhatározást, hogy megírjam a magam történetét. Szűkebb körben, többször elmondtam már, de ilyen formában még nem.

Nagylétán, illetve Létavértesen (1970-től kezdődően Vértes településsel egyesítve Létavértes a település neve) nevelkedtem református családban. 1973 és 76 között Cs. Kiss Andor lelkipásztor szolgált Létán. Szívesen emlékszem vissza a gyerekek számára tartott bibliaórákra, konfirmációi előkészítőkre. Megfogtak ezek a történetek, bár tudom, hogy nem gyökeredzett meg mélyen az Ige bennem. 1974-ben konfirmáltam, majd 1975-től 1979-ig Böszörményben a gimnáziumban tanultam és kollégista voltam. Ezek olyan idők voltak, amikor még szombaton is tanítás volt, egy hónapban egyszer utazhattunk haza és 34-en laktunk egy hálószobában. Vasárnap délelőttönként 10 órától csoportfoglalkozások voltak, egyébként sem lehetett kimenni a városba. Mindezeket nem azért írom, le, hogy önmagamot mentegessem. Azóta többször gondolkodtam azon, hogy vajon azok, akik szoros kapcsolatot akartak ápolni az Úrral, hogyan tették meg. Nem volt lehetőség az elcsendesedésre. Több más körülménynek köszönhetően, teljesen közömbös voltam Isten iránt, talán inkább már hitetlen is. De mindig kerestem valamit, ami több, mint, a fizikai létezés valósága. S aki keres, az talál.

BIZONYSÁGTÉTEL

Vagy leginkább őt találja meg az ördög. A rendszerváltás utáni években az ezoterikus tudományok, a keleti gondolkodásmód is kezdett tért hódítani, s engem is érdekelték ezek a dolgok. Nincs lehetőség arra, hogy részletezzem, hogyan találta meg az ördög a gyenge pontomat, s láncolt magához.

De az a csodálatos, hogy az Úr Jézus figyelt rám, s közbelépett. Egyre inkább készíttetést kaptam arra, hogy keressem elő a polcon porosodó Bibliámat és énekeskönyvet, hogy üzenjen nekem. De más módon is egyértelműen keresett meg Úr. 1996 májusában ünnepelte a gimnázium fennállásának 375 éves évfordulóját. Az ünnepnapon délelőtt istentiszteletre került sor a Bocskai téren, ahová visszahívták Cs. Kiss Andor lelkipásztort szolgálni. Nagy izgalomban voltam, 22 év után megismer-e, emlékszik-e még rám? Természetesen megismert, beszélgettünk, s ott voltam az igehirdetésen. Az egészből egyetlen egy mondat/üzenet ragadt meg: „Maradj meg a hitben, amiben nevelkedtél”. Le voltam döbbenve. Üzenhet-e egyértelműbben nekem Isten? 22 év után újra találkozom azzal a lelkipásztorral, akinél konfirmáltam, s akinek igehirdetésében többször elhangzik ez a mondat. Ekkor döntöttem el, hogy templomba, gyülekezetbe fogok járni. Már csak az volt a kérdés, hogy hová. Kedves baráti házaspár javaslata: menjek a Kálvin térre, ők is odajárnak.

Így léptem be a Kálvin téri templomba életemben először 1996 májusában, ahol a fennálló ének a 40 zsoltár 1. versszaka volt.

„Várva vártam az Urat, és ő lehajolt hozzám, meghallotta kiáltásomat.

Kiemelt a pusztulás verméből, a sárból és iszapból. Sziklára állította lábamat, biztossá tette lépteimet.

Új éneket adott a számba, Istenünknek dicséretét.”

Megint úgy éreztem, hogy ez nekem és rólam szól. A folytatásban a páli fordulatról volt szó, illetve a törekeny cserépedényben lévő kincsekről. Majd Isten megkezdte a „megtisztítás és sziklára állítás” küzdelmes feladatát az életemben. Ez már egy másik bizonyoságtétel lehetne.

Azóta is felfoghatatlan ez a kegyelem és szeretet, amit az Úr Jézustól kaptam. Megértettem, hogy Ő mindvégig velem volt. Az utamba került emberek, „váratlan találkozások”, döntések az életemben Isten tervszerű cselekedetei. Korábban is voltak nehéz élethelyzeteim, de ilyen határozott közbelépés csak akkor történt, amikor már a lelki üdvömről folyt a harc.

Adós vagyok a Dante- idézet magyarázatával: Az alkotó 35 éves korában kezdte el írni az Isteni színjátékot, s a fenti sorokkal indította. Az erdő a bűn jelképe, az igaz út, az Istenhez vezető út szimbóluma. Én is 35 éves voltam, amikor megtörtént a fordulat az életemben. Legyen Istené a dicsőség és hála ezért.

Mezőné Szabad Erzsébet

CSAK EGY PERC...

KISZOLGÁLTATOTTAN

Olvasandó: 1Mózes 12,1–20

És Sára? Meg se szólal a történetben, tiltakozásnak, lázadásnak nyoma sincs a viselkedésében, pedig micsoda megaláztatás éri! Történne csak valami hasonló egy mai nővel, kikérné magának! „Csak úgy odaad a férjem egy idegen embernek, s mindezt gyáva maga-féltésből teszi! Szégyellje magát az ilyen férfi!”

Nem látok Sára gondolataiba, nem tudom átérezni az ő érzéseit. De azt hitel

vallom, hogy nem Ábrahám gyáva taktikázása, és nem is a feleség abban az időben megszokott alávetettsége a történet tanulsága. Hanem: létezik olyan kiszolgáltatottság, ami mögött valódi szeretet húzódik meg. Sára vállalhatta ezt a különös, sőt megalázó szerepet csupán azért, mert szerette a férjét! – Elképzelhetően? Utánozhatóan? Nem, ha tudjuk, hogy a Bibliába került történetek mind a mi tanulságunkra írtak meg: „Mert amit korábban megírtak, a mi tanításunkra

írták meg, hogy az Írásokból türelmet és vizsgálatot merítve reménykedjünk.” (Róm 15,4) Tanulság, hogy az Úrnak odaszánt kiszolgáltatottságunk mögött áldások rejlenek! Ábrahám végül megmenekül, sőt hatalmas vagyonnal hagyja el Egyiptomot. Tanulság, hogy a férjének engedelmeskedő Sárát az Úr megőrzi, s kiszabadítja egy abszolút önkényúr, a fáraó kezéből is. Tanulság, hogy bár Ábrahám maga-féltő akcióját nem dicséri meg az Isten, kegyelme mégis felülemel-

kedik az ítéletén. „Mit tegyünk tehát? Vétkezzünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt élünk? Szó sincs róla!” (Róm 6,15)

Jézus Krisztus nagypénteki engedelmességére és húsvéti győzelmére tekintve bátran vállaljuk: Igen, én az Ő kiszolgáltatottja vagyok, amit mond az Igéjében,

én annak engedve élek! Miért? - Mert bírom benne és szeretem Őt!

Somogyi László

ÓVODAVEZETŐI TÁJÉKOZTATÓ

Intézményünk 2018. szeptember 3-án kezdte meg az új nevelési évet két újonnan induló kiscsoporttal. A gyermekek befogadása folyamatosan zajlik, a Csengettyű csoportban jelenleg 14, a Báránka csoportban pedig 16 kisgyerek kezdte meg az óvodát. 2018. október 1-én intézményünkben a gyermek létszám 109 fő, ami a gyermekek folyamatos befogadásával növekszik, 2019. február végére eléri a 116 főt. Időközben két szülő gyermeke óvodai jogviszonyát lemondta, mivel az egyik család Debrecenbe, míg a másik Németországba költözött. A Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény szakemberei elkezdtek a csoportokban a szűréseket. Logopédus, pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, illetve gyógytornász és szenzomotoros fejlesztő foglalkozik majd kis csoportokban a megsegítésre szoruló gyermekekkel. Ezen a területen intézményünk kiváló szakellátottsággal rendelkezik, mely hatékonyan segíti az óvodába járó gyermekek fejlesztését minden területen. Az éves munkatervben meghatározott kiemelt szakmai feladataink elvégzése folyamatosan zajlik:

Az intézményi önértékeléssel kapcsolatos feladatainkat informatikai szakember segítségével elvégeztük, a hivatalos felület használata okozott némi nehézsé-

get, de az intézkedési tervet illetve több szakmai dokumentumot töltöttünk fel az Oktatási Hivatal oldalára.

A gyakornoki beosztásban dolgozó kolléganőnk mentorálása, szakmai megsegítése mind elméletben mind gyakorlatban a szabályzatban foglaltak szerint történik.

A minősítési eljárásra jelentkező két kolléganőt portfóliójuk elkészítésében elméleti és gyakorlati képzésben való részvétellel segítettük, a képzést a Református Pedagógiai Intézet szervezte óvodapedagógusok részére.

A szülői értekezletek szervezése, a szülők tájékoztatása a nevelési év első félévére folyamatosan lezajlott.

A gyermekek fényképezése a csoportokban egyénileg illetve csoportosan a szokásos rendben történt.

Pedagógiai dokumentációink naprakészek, vezetésük egységes szakmai szemléletmód alapján történik.

A tehetségcsoportok szervezése folyamatos, október közepétől indulnak a foglalkozások.

Intézményünk részt vett több városi és gyülekezeti rendezvényen is:

Orgonakoncert a Kálvin téri templomban

Város napi rendezvények (koszorúzások, ünnepi testületi ülés)

Részvétel a Bocskai téri gyülekezet Hálaadó Istentiszteletén

Szeptemberben megvalósult programjaink:

Családi nap a gyülekezettel közösen

Csendes hétvége Kunhegyesen

Közös vacsora a presbiter testvérekkel

Intézményi feladatként foglalmaztuk meg óvodánk keresztyén arculatának erősítését, munkatársi közösségünk hatékony együttműködését, illetve a Fenntartó testülettel az őszinte bizalmi kapcsolat erősítését, melyeket a közös illetve óvodai programok szervezése és a mindennapok során törekszik megvalósítani munkatársi közösségünk. Az elmúlt hónapban a mindennapok során a munkatársakkal emberi és szakmai kapcsolataink fejlődése érdekében törekedtünk az egyetértésre, a békességre, a közösségi érdekek előtérbe helyezésére. A munkahelyi közérzet jelentősen javult, a dolgozók örömmel kapcsolódnak be a különböző feladatokba, segítik, támogatják egymást. Az elmúlt egy hónapban örömmel éltük meg munkatársi közösségként ezt az egységet. Hála és dicsőség érte Istennek!

Testvéri köszöntéssel:

Dobóné Tanczíg Anita óvodavezető

CSALÁDI NAP

Városunkban, Hajdúböszörményben 2018. szeptember 9-én a „Jó Pásztor Református Óvoda és a Kálvin téri Református Egyházközség” szervezésében CSALÁDI NAP került megrendezésre. Az események egy időben több helyszínen zajlottak: református templom, templomkert, illetve az óvodánk területén. A rendezvény a Családi Istentisztelettel kezdődött, ahol kicsik és nagyok egyaránt jelen voltak. Ez idő alatt már folytak az előkészületek a további programok lebonyolításához: légvár, póni lovaglás, kézműves foglalkozás, csillámszínház. Az óvoda udvarán volt lehetőség színesebb-nél-színesebb gyerekkönyvek,

kifestők vásárlására. A szórakozásból nem maradtak ki a szülők, nagyszülők és vendégek sem. Számukra a „vörös-keresztes ponton” ingyenes vérnyomás, vércukor mérésére volt lehetőség. A rendezvény másik helyszínén, a templomkertben; láthattunk egy színvonalas kutyabemutatót a *TDT Kutyaiskolának* köszönhetően. Itt mindenki megtapasztalhatta, hogy milyen is egy engedelmes, fegyelmezett kutyus, amilyenre mindenki vágyik egy családban. A gyerekek kedvenc ételének a palóclevesnek és kakaós csigának az elfogyasztása az óvoda udvarán történt. A meglepetések sorozata tovább folytatódott, amikor az ovis

gyerekek szüleinek köszönhetően megkóstolhattunk sok-sok finom házi süteményt, de a legnagyobb újdonságot egy kisebb létszámú TEAM – anyukák, dajka néni és egy apuka – által folyamatosan sült gofri jelentette. Itt aztán volt házi baracklekváros, pudingos, mogyorókrém, tejszínhabos, ami csak szemnek-szájnak ingere. Az esemény zárásaként valamennyi résztvevő bábeldőlést vett részt.

*Téglási Zsolt szülő
Halacska csoport*

CSENDES HÉTVÉGE

A Jó Pásztor Református Óvoda dolgozóiként 2018. szeptember 21-én és 22-én Kunhegyesen a Siloám Gyógyászati és Konferencia Központban tölthettünk el egy munkatársi csendes hétvégét. Ez az alkalom lehetőséget nyújtott a lelki feltöltődésre, a régi és az új kollégák elmélyíthették a kapcsolataikat és a múltban közösen megélt emlékeiket feleleveníthették, illetve újraélhették. Ahogy elérkezett a programra kijelölt időpont, mindenkiben fokozódott az izgalom érzése. A másfél órás utazás után elfoglaltuk a „lakosztályainkat”, elrendeztük a holminkat, majd elkezdtük használatba venni és étellel megtölteni az ideiglenes lakhelyünket. Ezután az óvodavezető által kitalált játékos vetélkedő megrende-

zésére került sor, amely során mindenki el tudta felejteni a hétköznapi problémáit, s csupán az együttlét örömeit élvezhettük. Somogyi László Tiszteletes úr által tartott áhítatok során mindenkiben megfogalmazódott a válasz arra a kérdésre, hogy miért is kerülhetett ide az óvodánkba. A lelkipásztorunk mondatait említeném meg, miszerint a minát /egy csomag ezüst/ a munkatársak hétköznapijait tekintve ne feladatként, hanem egyfajta lehetőségként értelmezzük, amit magától az Úrtól kaptunk. A hétvége programjait tekintve, mind a közös étkezésekről, az áhítatokról, a táborúzi hangulatról, az elmélyült beszélgetésekről, a közös éneklésekről, a késő esti medencézésről, a városnézésről és a templomlá-

togatásról elmondhatjuk, hogy rengeteg vidám emlékekkel gazdagodtunk az Úrnak köszönhetően. Visszagondolva a kirándulásra, sok-sok élmény jut az eszünkbe, amelyek még összetartóbbá kovácsolták a közösségünket. Úgy érzem, hogy kollégáim nevében is elmondhatom, hogy a Kunhegyesen eltöltött két napot mindannyian felszabadultan és örömmel tele éltük meg. Az intézmény lelkipásztorának, Somogyi Lászlónak és az óvoda vezetőjének, Dobóné Tanczig Anitának ezúton is hálás szívvel köszönjük a sok fáradozást és a szervezést.

Pipó Mariann, óvodapedagógus

„CIKK-CAKK SAKK”

A Jó Pásztor Református Óvodában idén első alkalommal indul el a Sakkjátszóter képességfejlesztő különóra, amelyet nagy érdeklődés fogadott. A szülőknek már ismerős volt ez a program, amelynek kitalálója nem más, mint Polgár Judit nemzetközi sakknagyemester, nyolcszoros sakkolimpikon és ifjúsági

világbajnok. A Sakkpalota program már a Baltazár Dezső Általános Iskola mindennapjaiba is szépen beépült, ezzel is gazdagítva a gyermekek tudását. Óvodai viszonylatban a Szivárvány csoportban próbáljuk ki ezt a rendszert, mely számos képesség fejlesztésére alkalmazható, játékos formában. A gyerekek játékos

foglalkozáson ismerhetik meg heti egy alkalommal a sakkfigurákat, a különböző lépéseket.

A tehetségcsoport vezetője:

Baloghné Tóth Beatrix óvodapedagógus

JÁTÉKOS ANGOL NYELVI CSOPORT

Ebben a nevelési évben két csoportban indul játékos angol nyelvi szakkör a gyerekeknek. A középsős és a nagycsoportos gyerekek heti egy alkalommal két óvodapedagógus vezetésével 10-13 fős csoportokban ismerkedhetnek meg az angol nyelvvel. A tevékenységet vidám, játékos élményként élik meg a gyerekek, amin keresztül sajátítják el az angol nyelvet. A

gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve sok-sok énekkel, mondókaival, mozgással, játékos feladatokkal színesítjük a tevékenységeket. A megismert kifejezések, párbeszéd, köszönések gyorsan rögzülnek és a későbbi nyelvtanulás folyamán hasznossá válnak. Az angol nyelvvel, kultúrával való ismerkedés nyitottabbá, érdeklődőbbé teszi a gyere-

keket. A kommunikációs gyakorlatok segítségével szókinccsük fokozatosan gyarapszik, önbizalmuk nő. Élményekben gazdag, kreatív játékos angol tevékenységre várunk minden kedves érdeklődő óvodást!

A tehetségcsoportok vezetője:

Gajdánné Tóth Éva és Pipó Mariann óvodapedagógus

ROBOTIKA A JÓ PÁSZTOR REFORMÁTUS ÓVODÁBAN

Tehetségcsoportunkban kötetlen formában, heti egy alkalommal ismerkedhetnek a nagycsoportos gyerekek az egyszerű robotok építésével illetve a programozással. Az oktatási koncepciót az NI Hungary Kft. dolgozta ki, célja hogy kézen fogja és bevezesse a jövő generációját a műszaki és természettudományok izgalmas világába játékos, felfedező

módon. A tevékenységek a gyermekek természetes kíváncsiságára és kreativitására épülnek. Első lépésként figurákat, különböző szerkezeteket építünk LEGO kockákból, majd a WeDo szoftvere segítségével közösen „életre keltjük” azokat. Az alapokkal ismerkedünk meg az óvodában komplexen fejlesztve a képességeket, a logikus gondolkodást, kreativitást.

A ma felnövekvő generáció életét áthatja a modern technológia, azok a gyerekek, akik már az óvodában ismerkednek vele a későbbiekben nemcsak jól használni, hanem alakítani is képesek lesznek.

Tehetségcsoport vezetője:

Dobóné Tanczig Anita

OVI-FOCI SPORTPROGRAM A JÓ PÁSZTOR REFORMÁTUS ÓVODÁBAN

Az Ovi-Foci Program több sportág világszerte sikerrel alkalmazott kispályás rendszeréhez hasonlóan először teszi lehetővé, hogy a labdarúgással való ismerkedést már a 3-6 éves korosztály is intézményesített keretek között tehesse meg. Magát az alapítványt Buzánszky Jenő alapította. A hazai szakemberek által kidolgozott, és az MLSZ által is támogatott program az óvodák számára teszi lehetővé, hogy a labda-, mozgás-, sportkultúra fejlesztést, az utánpótlás nevelés intézményeinek bevonásával, ellenőrzött és szakmailag helyes keretek között végezhesék. Fő célkitűzése a gyermekek sokoldalú fejlesztése, a sportolás megszerettetése, a tehetségek felfedezése, és egyesületekbe történő közvetítése. Óvodánk – Istennek hála - hét éve vesz részt az Ovi-Foci Programban, mely lehetővé teszi a labdarúgással történő ismerkedést az 5-6 éves korosztály számára. A program feladata, hogy optimális feltételeket nyújtson az edzések megtartásához. A 2013 novemberében átadott műfüves pálya sokféle mozgásos játéknak ad lehetőséget, kora tavasztól késő őszig, míg a téli időszakban, illetőleg rossz idő esetén a tornaterem áll rendelkezésünkre. A heti rendszerességgel történő edzéseket a labdarúgó edző és jómagam tartjuk. Célunk elsősorban nem az utánpótlás biztosítása, hanem a játékos, örömteli mozgás és egészséges életmódra nevelés. Valamint lehetőség minden gyerek számára, hogy képességeit kibontakoztassa és sikerélményhez jusson a csoportban történő együttműködés során. A mozgásos tevékenység révén fejlődik térérzékelésük, koordinációs képességük, erőnlétük, gyorsaságuk, labdaérzékük, valamint a játék közben fejlődik szabálytudatuk, kitartásuk, kudarctűrő képességük. Az

„Aprótalpak” csapatában 21 gyerek vesz részt a 40-45 perces időtartamú edzéseken. A foglalkozások felépítése egy óvodai mozgásos tevékenységhez hasonló. A bevezető játék és bemelegítő gyakorlatok után játékos labdakezelési gyakorlatok következnek, majd 15 perc játékos foci. Rendszeresen használjuk a program által biztosított sportfelszereléseket és sporteszközöket (labdák, bóják, kártyák), melyek száma az idén is bővült és a többi, óvodába járó gyermek számára is hozzáférhető. Az élményszerű sportolást biztosítja a rendszeresen megrendezett Ovi-focis találkozókön való részvétel.

Szakmai segítséget a Bozsik intézményi programban részt vevő, a városban dolgozó edzőktől kapok. Fontosnak tartom a programban való részvételünket, az ehhez szükséges feltételek biztosítását, a sportfelszerelések, eszközök bővítését. A nevelők és szülők előtt minden alkalommal a következő jelmondat lebeg: „Rajtunk a világ szeme! Kezünkben a jövő nemzedéke és a sikerek okozta boldogság.” Buzánszky Jenő

A tehetségcsoport vezetője:

*Kövérné Erdős Éva
óvodapedagógus*

ÜGYES KEZEK

Az Ügyes Kezek barkács- csoport célja, hogy az ügyes kezű nagycsoportos korú gyermekek finom motorikus képességének fejlődésén túl, elősegítse az alkotó fantáziájának fejlődését. Lehetőséget adva az együttműködésre, kölcsönös segítségnyújtásra, vidám hangulatú közös barkácsolásra. Az ábrázolás és plasztikai munkák sokszínű lehetőségét kínálom fel a gyermekeknek hétről hétre, támaszkodva a kez ügyességükre, az aktivitásukra, kreativitásukra és a már meglévő technikai ismeretükre. Szeretném, hogy olyan technikákat, eszközöket ismerjenek meg, amikkel a csoportjukban a mindennapokban nincs lehetőségük. Jó minőségű anyagokkal, eszközökkel készítünk az év folyamán játékeszközöket, ajándéktárgyakat és dekorációt.

A tehetségcsoport vezetője:

*Tardiné Máté Judit
óvodapedagógus*

FAKULTATÍV HITTANÓRA A GIMIBEN

Aki hallja, adja át: Hála gondviselő Urunknak, idén szeptembertől fakultatív hittanóra látogatására van lehetőség a Bocskai István Gimnáziumban! Összesen 11 diákot írtattak be a szüleik, akik főként nagy gimisek (9-12. évfolyam), mert a kisebbek járhatnak, az un. kötelezően választható hitoktatás óráira. Ez utóbbit a Bocskai téri testvéreink látják el szolgálókkal, a péntek délután 3-kor kezdődő fakultatív hittanórát pedig a mi gyülekezetünk.

Lelki-szellemi tréning ez a 45 perc, ahol a fiatalokat arra készítjük fel, ho-

gyan tehetik gyümölcsözővé a hitüket, hogyan adhatják át az evangélium jó hírért a barátaiknak, illetve diáktársaiknak.

Közben egymásra is figyelünk: azzal kezdjük az együttlétet, hogy összegyűjtjük a jelenlévők életének örömeit és gondjait, s ezeket közbenjáró imádságban tárjuk Urunk színe elé.

Nyitottak az órák mindenki felé, bárki csatlakozhat, akit egy kicsit is érdekelnek a Biblia, a teremtés, az élet értelmének kérdései, s külön figyelünk azokra, akik most kezdenek ismerkedni a kereszténység alapigazságaival. Cseri Kálmán

Református hitünk című könyvére épül a tanmenetünk, de a diákokban felmerülő kérdések megválaszolása mindig prioritást élvez. Közöttünk nincsenek rossz kérdések, és nincsenek tabu témák. Egyformán fontos minden résztvevő, s a felmerülő kérdések hallatán rendre elindulunk megkeresni a helyes, biblikus választ. – Kérjük a gyülekezetet, hordozza imádságban ezt az új szolgálati ágat!

*Somogyi László
vallástanár-lelkipásztor*

TANÉVKEZDÉS

Izgalommal telve készültem az új tanévre, hiszen a gyermekek között való szolgálat tele van kihívásokkal, újdonságokkal. Nincs két egyforma gyermek, hiszen Isten mindenkit egyedinek és különlegesen teremtett.

Alsó tagozatban összesen 85 gyermekkel foglalkozik idén az Egyházközség, felsőben pedig 58 gyermekkel. Isten iránti hála van a szívemben, amiért ennyi iskolás választotta a hit- és erkölcsant, és

reménnyel telve tekintek az új tanévre, hiszen sok lehetőség áll előttünk. Együtt fedezhetjük fel a bibliai történeteket és azt, hogy hogyan tudják az ezekben rejlő tanításokat alkalmazni az életükre. A Középkerti Általános Iskolában 12 első évfolyamos új, kisdíák jár hittanórára, az Eötvös József Magyar-Angol Két tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában 9, míg a Zelemergy László Általános Iskolában 4 gyermekkel

bővültek a hittancsoportok. Mindhárom iskolában együttműködéssel és sok támogatással segítenek, hogy minden zökkenőmentesen haladjon, amiért külön hálaimádsággal tartozunk. Ezúton is Isten áldását kérem életükre, és az új tanévre.

Tóth-Serbán Orsolya

BESZÁMOLÓ A KÜLSŐS ÓVODAI HITTANOKTATÁSRÓL

A 2018/2019-es nevelési évben is megkezdődött a külsős óvodákban a hittanoktatás. Elődömtől, Hollósi Istvántól nemcsak a feladatot vettem át, hanem készségesen segített, és segít abban, hogy hatékonyan működjön a foglalkozás.

Négy intézményben folyik jelenleg a hitoktatás: a Csillagvár Óvoda Kölcsey Ferenc úti és Hétvezér úti tagintézményeiben, a Napsugár Óvoda bodaszőlői tagintézményében és a Kincskereső Óvodában.

A Csillagvár Óvoda intézményeiben, egy-egy csoportban, a Napsugár Óvodában szintén egy csoportban, a Kincskereső Óvodában pedig három összesen tehát hat csoportban zajlik a hittanoktatás. Néhány helyen a csoportok egészen kis létszámúak (2 fő), de Istennek legyen érte hála, kaptam visszajelzést a szülőtől, hogy évközben is lesznek gyerekek, akik hittanra fognak járni. Ugyanakkor a Kincskereső Óvodában egész nagy létszámban (11 fő) folyik a foglalkozás.

Az óvodavezetők és pedagógusok szívesen fogadtak és láttak el tanácsokkal, a gyerekekkel kapcsolatban. A gyerekek pedig érdeklődőek, a hit dolgival kapcsolatban.

Ezúton kérem, a kedves Testvéreket, hogy hordozzuk imádságban a külsős hittanoktatást és a csoportokat, hogy az ott lévő gyermekek is megismerjék a mi Urunkat, Jézus Krisztust.

Rácz Gábor

HÁLAADÓ IMÁDSÁG

Drága Mennyei Atyánk!

Hálát adunk, hogy imádkozhatunk Hozzád. Köszönjük, hogy egybegyűjtöttél minket, és hogy ezt minden héten megteszed. Köszönjük, hogy Te mindig tudod,

hogymire gondolunk, miben vagyunk, mi jár a fejünkben és szeretsz. Köszönjük, hogy tudunk teát főzni egymásnak, hogy mindig megsegítesz bennünket a dolgozatoknál. Köszönjük, hogy van hol

összegyűlnünk és Rólad beszélgetnünk. Kérünk, ez maradjon mindig meg nekünk. Ámen!

Ifisek

EGY HÓNAP AZ IDŐSEKÉRT

Október hónap az idősek hónapja.

2018. október 1-én az Idősek Tanácsának szervezésében, az említett jeles hónapnyitó ünnepségén vehettünk részt a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központban működő Idősek Klubjával. A műsorra a Sillye Gábor Művelődési Központ és Közösségi Ház színháztermében került sor 15:00 órai kezdettel.

Városunk polgármesterének, Kiss Attilának köszöntője után, a Bocskai István Általános Iskola tanulóinak műsora, majd a helyi Népzenei együttes műsora következett. Mindkettő nagyon színvonalas előadás volt, az utóbbiban külön tetszett a citerazene.

A műsor végén a hölgy előadókat egy-egy szál virággal köszöntötték, a zenekar férfi tagjai pedig jelképes ajándékot kaptak.

Nagyon tetszett a műsor, nagyon jó volt a hangulat.

Köszönjük a színvonalas ünnepséget az időskorúak nevében

Kiss Sándorné

Nagy László

A Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ Idősek Klubjának tagjai

SZÜRETI ALKALOM A KÁLVIN JÁNOS REFORMÁTUS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONTBAN

„Esőt adok néktek idejében, és a föld megadja az ő termését, a mező fája is megtermi gyümölcsét.” (III. Mózes 26,4.)

2018. október 25-én, a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központban szüreti alkalmat szerveztünk az Intézmény ellátottjai számára. Az idő nagyon szép volt, így a rendezvényre az udvaron felállított sátorban került sor. Már a sátor felállítása is igazi csapatmunka volt, hiszen a munkában Reményik Károly kollégánk mellett segítőként Horváth András, az Intézmény bentlakó fiatalja és Sarka-Szabó Sándor, az Intézmény bentlakó időse egyaránt kivette a részét. A már kész sátrat aztán, 24-én délután szintén segítőkész fiatalunkkal, Benócs Katával fel is díszítettük, hogy a

szüreti hangulat még inkább garantált legyen.

Az alkalomra felajánlások is érkeztek, melyeket ezúton is köszönünk.

Míg Bojti Antalné, Alföldi József, Oláh Gábor és Nagy László közreműködésével az udvaron készült a finom must, addig a sátorban vetélkedő zajlott. Három csapat alakult: a fiatalok, az Időotthon és a Klub csapata.

A vetélkedő feladatok során szellemi és fizikai képességekre egyaránt szükség volt. Mindegyik csapat nagyon szépen szerepelt a megmérettetésen. Nagyon jó hangulatban zajlott a vetélkedő, melyet

tovább fokozott Balogh Lajosnak és hegedűs társának előadása, akik népi, szüreti dalokkal, nótákkal emelték az esemény hangulatát.

A nap folyamán a muston túl volt még szőlő, dió, alma, zsíros kenyér, és nem utolsó sorban a frissen sült pogácsa, melyet Bata Lászlóné kolléganőnk saját kezűleg készített.

Bertalan-Gellén Viktória
A Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ mentálhigiénés munkatársa

KÉPES RIPIORT A SÜTIFESZTIVÁLRÓL

2018.10.09-én került megrendezésre az Édes süti fesztivál a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központban.

MIÉRT SZERETÜNK A BABA-MAMA KLUBBA JÁRNI?

Egyházközségünk baba-mama klubja hat éve működik, ezzel párhuzamosan immár négy éve szoptatástámogató anyacsoporttá is alakultunk.

Először szoptatási tanácsadókat Molnárné Fórizs Katalin IBCLC laktációs szaktanácsadót kérdezem, hogy érzi magát ebben a közegben, mit jelent számára ez a klub:

Természetesen nagyon örültem, amikor Piroska megkérdezte, hogy lenne-e kedvem csatlakozni hozzájuk..., de arra nem számítottam, hogy igazi Otthonra találunk náluk - én és a Szoptatást Támogató Anyacsoport. Mert a Sziget baba - mama kör nem csak helyet adott nekünk, hanem szellemiséget is, ami áthatja a találkozókat!

Nagyon szeretem a Piroska által vezetett "babazajos" áhítatokat! Történeti

más megvilágításba helyezik a kisbabás, családos hétköznapokat... belső utazásra invitálnak és harmóniát teremtenek! Sokat jelent nekem, hogy ilyen hangulatban kezdhettünk a hónap témájához! Összetartó, egymást segítő kis csapat gyűlik össze nálunk hónapról-hónapra. Szeretem, hogy itt láthatom felcseperedni az apróságokat, akikkel a munkám során csak néhányszor találkozunk. Élmény velük lenni, átadni a tudásom.

De legjobban csendes háterszága szeretek lenni az egymást segítő édesanyáknak, hisz nincsen ettől hitelesebb és tisztább forrás! Mai, nagycseprő és női körökkel nélkülözö világunkban igazi kincs a Sziget! Köszönet érte!

Megkérdeztem Szilágyi Szilviát is mit jelent számára ez a klub:

Amikor végre találtam egy olyan férfit, aki mellett szeretnék megöregedni, boldog vagyok és kiegyensúlyozott, és ráadásaként megszületett a kisbabám, Isten áldásának érzem, a világ legboldogabb emberének tartom magad. Vagy mégsem?

Harminchat évesen szültem, annyira mindent megéltem már! Olvastam szakirodalmat, de a „kommenteket nem” - a barátnőm tanácsára, jártam kapcsolat-analízisre, élnek a szüleim, és Itt, segítenek; vannak barátnőim, bár nem itt, de hívnak, közöttük van a kétgyermekes tesóm, akinek bármikor szólhatok... Akkor mi a probléma?

Annyi (ellentmondásos) információ, megannyi kérdés és bizonytalanság!

Gigi nem hízik a WHO-görbe alapján, csak az ölemben alszik el, üvölt a babakocsiban, kiköpi a cumit, egész nap a karjaimban vagy a kendőben hurcolom. Ki akarok mozdulni, de tél van, s mire - végre úgy érzem, hogy mindent bepaktoltam, tisztába tettem, evett eleget, felöltöztem, „fejem is van”, őt is felöltöztetem... akkor biztos felsír és én újra a 4 fal között maradok. És várom haza a férjemet, hogy csak egy kicsit az ő karjaiba nyomjam, csak 5 percre! Nem panaszkodom, mert elvárja a társadalom tőlem, hogy boldog legyek, hiszen „mi bajom lenne?”

Van egy hely, ahová mégis eljutok. Kátát már ismerem, mert amikor kétségbeestem, őt hívtam. Kiderül, hogy Pirost is, hiszen egy helyen dolgoztunk. Több ismerős arc is feltűnik. Kicsit idegennek érzem magam, mert összeszokott társaságnak tűnnek, ismerik egymást. Beszélgetnek, a gyerekek együtt játszanak, de szeretettel fogadnak, a baba felől érdeklődnek, és amikor félve megjegyzem, hogy bizony kétszer eszik éjszaka, felnevetnek, hogy „csak?”, akkor érzem először, hogy jó helyen vagyok. Mindenki könnyedén beszél a „problémákról”, apró-cseprő és komolyabb dolgokról egyaránt: szülés, védőnők-orvosok, szoptatás, cumizavar, alvás, altatás, mesék világa; bátorítanak és megerősítenek; és végre nemcsak annyit merek mondani, hogy „Gigi jó baba”.

A legkedvesebb alkalom az volt, amikor Ferenczi Gabit hívtam Piros vendégül, dúlaként érkezett. Ahogy szoktuk, köntelenül beszélgettünk, míg Kata megkérdezte Gabit, hogy készült - e külön

valamivel. Gabi azt kérte, mondja el mindenki, hogy mit tanácsolna annak az Énjének, aki most szüli a kisbabáját. Mert - utólag - kicsit már bölcsőbbek vagyunk. Többen hozzászóltak a témához, de két mondat ma is a fülemben cseng. Az első: „Ha ki akarod dobni az ablakon, nem te vagy a hibás.” A második pedig csak egy szó: „Elengedés”.

Utóbbiról kavargotak a fejemben a gondolatok: elengedni... „miért nem teszi bele a babakocsiba, kedves?” ; „Még

ne etesd meg, nem telt el a 3 óra”; „Lehet annak a gyerekek sírnia is”. Mindegy, ki mit mond, ez a lényeg: Engedd el!

Piros mindenkit türelmesen, mosolyogva végighallgat, úgy érzem, türelme földön túli. Katának mindig van egy vigasztaló mondata, úgy hiszed, erre volt szükséged. A gyerekek játszanak, kibálnak, mi gyönyörködünk bennünk. Ők is és mi is, jó helyen vagyunk. Gigit (még) sohasem akartam kidobni az ablakon, de valahányszor nehezebb napunk

van, mindig eszembe jut ez, mosolygok, könnyebbnek és boldogabbnak érzem az anyaságom. Köszönet érte nektek!

Köszönet és hála mindeztért Istennek, aki alkalomról alkalomra hozzánk vezet az érdeklődő anyukákat babáikkal. Köszönjük továbbá az engedélyezést és támogatást mindenkori lelkészeinknek és presbitereinknek.

Rákos Piroska

ELKERÜLHETŐEK A BETEGSÉGEK

Izgalmas kérdésre keresünk választ kedves olvasóim Isten Igéje és Lelke segítségével. Ezzel az írással most nem egy-egy beteget látogatok meg, mint önkéntes gyülekezeti beteglátogató, hanem a gyülekezet egészét, ahol vannak betegségek, amelyeket el lehetne kerülni. Kérdésünk: HOGYAN?

A válasz: ha gyakorolnánk a „prevenációt”, a kikerülhetetlen megelőzést, ha az

Igének valóban nemcsak olvasói, hallgatói, de cselekvői is lennénk, ha őszintén kérnénk a zsolotáríróval: „Vizsgálj meg Istenem, ismerd meg szívemet, próbáld meg és ismerd meg gondolataimat! Nézd meg, nem járok-e téves úton és vezess az örökévalóság útján!” Zsoltárok 139:23,24.

A gyülekezetben, a személyek életében láthatjuk, hogy bizony vannak betegségek, amelyeket mi okozunk egymásnak,

mert az élet fontos területein tudnánk ugyan jót tenni, de nem tesszük. Tudnánk áldássá lenni, de önző, meggondolatlan, felelőtlen életvitelünk miatt csak betegítjük egymást és a gyülekezetet. Észre kell vennünk a bizalomvesztés veszélyes tüneteit! Szomorú, hogy kihalni látszik az egymás iránti bizalom.

Szívemben Jézus Krisztussal, vallom, hogy VAN MEGOLDÁS, MERT VAN

AKI SEGÍT!

A teljesség igénye nélkül a legfontosabbakról beszéljünk most: a szeretet, az engedelmisség, a megbocsátás, az Istennel és az emberrel való megbékélés, a mértékletesség, a megelégedettség, a hit áldásairól!

Ha e hét területen téves úton járunk, makacsul ragaszkodunk ahhoz, amit teszünk, nagy nyomorúságot okozunk. Már tekintetünkkel, majd beszédünkkel, tettünkkel nagy veszélybe sodorjuk gyülekezeti közösségünket, mint járvány idején a vírus az emberi testet.

1. A SZERETET ÁLDÁSAI

Szerető Istenünk önmaga és felebarátaink iránti szeretetre szólít. Jézus Krisztusban maga az isteni szeretet jelenik meg, Aki így vall: „*Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja barátaiért.*” János 15:13. Áldott legyen Isten a golgotai kereszten megnyilvánuló kibeszélhetetlen isteni szeretet áldásáért!

Pál apostol úgy beszél a szeretetről, mint kiváltképpen való útról. Sok betegséget elkerülhetnénk, ha engednénk, hogy Isten szeretete munkálkodna bennünk. Feltehetjük a súlyos kérdést: hogyan juthatunk ehhez a „summum bonumhoz” /legfőbb jóhoz/? Úgy, ha engedjük, hogy Isten, Aki maga a szeretet, Jézus Krisztusban beköltözik szívünkbe.

Vegyük komolyan: a szeretet az az isteni erő, amely életet teremt és gyógyít. Ezt érti meg Pál apostol is, amikor így tolmácsolja Isten akaratát: „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” 1.Korinthus 16:14. Sok lelki fájdalom, keserűség, álmatlan éjszaka, gyötrő betegségek sora elmaradna, ha Istenünknek ezt a kérését komolyan vennénk, nem adnánk helyet a haragnak, a szeretetlen beszédnek, a pletykának, a bizalmatlanságnak, a hamis tanúszkodásnak és feltételezéseknek. A mi gyógyító Istenünk kérése: „*Szeretemben szolgáljatok egymásnak... Szeresd felebarátodat, mint magadat. Ha pedig egymást marjátok és faljátok, vigyázatok: el ne emészétek egymást!*” Galata levél 5:13-15.

2. AZ ENGEDELMESSÉG ÁLDÁSAI

Az engedelmisség az a terület, amelyen oly nagy szeretettel próbálta járatni választott népét Isten, s ezt teszi velünk is szüntelen. Így olvashatunk erről az 5.Mózes 5:33-ban: „*Mindenben azon az úton járjatok, amelyet megparancsolt Istenetek, az Úr, hogy élhessetek, és jó dolgokat le-*

gyen, és hosszú ideig lakhassatok azon a földön, amelyet birtokba vesztek!” Az engedelmisség legszebb példája pedig Jézus Krisztus: „*Aki elküldött engem, velem van: nem hagyott egyedül, mert mindig azt teszem, ami neki kedves.*” János 8:29. „*Engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.*” Filippi levél 2:8.

Tehát ha elfogadnánk Krisztus tanítását, s engedelmeskednénk parancsainak, akkor egészen biztos, hogy gyógyulnánk az engedetlenség betegségéből, s lelkünkben békességre, örömszerzésre, tiszta életre törekednénk, és szinte egy csapásra megszűnnének gyülekezeti közösségünket veszélyeztető problémák, eltűnne a félelem, kihalna a bizalmatlanság, Isten közelében engedelmes szívvel áldást közvetítőkké lennénk. Mc Millen mondja: „*Egy szép napon majd felismeri az emberiség, hogy Krisztus tanítása bevált eszköz, testi betegségeink elkerülése és gyógyítása szempontjából.*”

3. A MEGBOCSÁTÁS ÁLDÁSAI

Amikor Jézusunk a „Nagy Orvos” javasolja: „*bocsássatok meg 77-szer is*”, - akkor nemcsak lelkünkre, hanem testünkre is gondol, mert meg akar óvni sok-sok betegségtől. Pál apostol az Efézusi levélben e nagy dologról így ír a 4:32-ben: „*Viszont legyetek egymáshoz jóságosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek Krisztusban!*”

Istenünk és az Ő Fia Jézus Krisztus által kért megbocsátás helyett sokan a megtorlást, a magyarázkodást választják. - Szomorú, hogy még gyülekezeti közösségen belül is. Bizonyára nem gondolnak azzal, hogy a megtorlás "igen sokba" kerülhet. Ez az igen sok: harag, agyvérzés, szívroham, daganatos betegségek....

A megbocsátani tudás ajándékozója az élet igazságtalanságai miatt érzett haragra egyetlen orvosságot kínál: ez a megbocsátás és a felejtési tudás. Hatalmas áldás, ha tudunk megbocsátani és felejtetni, mert így nem bezárkózunk, hanem kinyílunk Isten és emberek előtt. Sőt védelmet kapunk a depresszióval szemben.

4. Istennel és az emberrel való MEGBÉKÉLÉS ÁLDÁSAI

A békesség nélkülözhetetlen áldása a Bibliából így ragyog ránk: „*...Isten, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, nekünk adta a békéltetés szolgálatát... ránk bízta a békéltetés Igéjét... Krisztusért kérünk, béküljete meg Is-*

tennel!” 2.Korinthus 5:18. kv. „*Állítsátok helyre a rendet magatok között, fogadjátok el az intést, jussatok egyetértésre, éljetekek békességben, akkor a szeretet és békesség Istene veletek lesz.*” 2.Korinthus 13:11. kv. „*És az Isten békessége, mely minden értelemet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.*” Filippi levél 4:7

Kibeszélhetetlen ajándék, hogy Isten megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, hogy nekünk adta a békéltetés szolgálatát, hogy ránk bízta a békéltetés Igéjét. Egy ilyen ajándékot nem megbecsülni, szörnyű dolog és véték egyszerre. A következmény pedig: lelki és testi betegségek sora. Érthető és komolyan veendő, hogy Istennek fáj a szívek békétlensége és megbékélni nem akarása. Amit egyszerűen így is kimondhatunk: zúgolódás. A választott nép Isten és lelki vezetőivel szembeni zúgolódása, békétlenkedése sok nyomorúság és betegség forrásává lett. Ha hasonlóképpen cselekszünk mi, gyülekezet, nem épülünk, hanem leépülünk, nem küldheti Isten az áldását, mert nincs közöttünk egyetértés. Van megoldás: így olvastuk az előbb: „*állítsátok helyre a rendet magatok között!*”, és a 34. Zsoltárban is így szól Urunk: „*Törekedj a békességre és kövesd azt!*” A gyógyulás biztos: e Zsoltár 18. versében erről így olvassunk: „*Akik az Úrhoz kiáltanak, azokat meghallgatja, s kimentti őket minden bajból.*”

5. A MÉRTÉKLETESSÉG ÁLDÁSAI

A lélek gyümölcsei között 9. helyen találkozunk ezzel a gyümölcscel, ami nem kisebb az elsónél, ami a szeretet. A szőlőfűrthöz hasonlítható Lélek gyümölcse a Galata 5:22-ben így olvasható: „*De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, békétlenség, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.*” A mértékletesség a gondolkodásban, a beszédben, a munkában, a tanulásban, az életvitelben, evésben, ivásban, pihenésben /tétlenkedés/ életbevágóan fontos, sok betegség, fájdalom elkerülhető lenne, ha Isten mértékletességre hívó szavát komolyan vennénk. A felsorolt területekből csak kettőre térnék most ki, ahol a napnál is világosabb Isten őrző szeretete: „*Vigyázz, hogy nyelved ne szóljon rosszat és ajkad ne beszéljen csalárdtságot!*” Zsoltárok 34:14. „*A sok beszédnél elkerülhetetlen a tévedés, de az eszes ember vigyáz beszédére.*” Példabeszédek 10:19. „*Van, akinek a fecsegése olyan, mint a tördfőfés, a bölcsek nyelve*

pedig gyógyít.” Példabeszédek 12:18. „A higgadt válasz elhárítja az indulatot, de a bántó beszéd haragot támaszt.” Példabeszédek 15:1. Tehát a beszéd területén az idézett Igék szerint jól érzékelhetjük a mértékletesség szükségességét. Kérjük Istenünket, hogy áldjon meg bennünket, hogy a szív teljességéből szóló száj áldás legyen!

A másik terület, amiről szólni szeretnék: a munka és a hozzá kapcsolódó pihenés. Istenünk a 4. parancsolatban így szól: „Hat napon át dolgozz és végezd mindenféle munkádat, de a hetedik nap a te Istenednek, az Úrnak nyugalomnapja, semmi munkát ne végezz azon...” 2.Mózes 20:8-10. Az Úr Jézus Krisztus szavai is elgondolkodtatóak: „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall.” Máté 16:26

Sok-sok betegségtől megmenekülhetnénk, mind személyes, mind gyülekezeti vonatkozásban, ha mértékletesek lennénk. Sok áldásban részesül az, aki mértékletességre törekszik.

6. MEGELÉGEDETTSÉG ÁLDÁSAI

Pál apostol így tesz bizonyosságot a megelégedettség ajándékáról a Filippi 4:11-ben: „...mert én megtanultam, hogy körülményeim között elégedett legyek.” A páli bizonyosságtételből világossá válik, hogy

menyire nem a mi érdemünk, hogy megelégedettek lehetünk. Istenünk tanít és tesz késszé erre. Én magam is bűnbánattal mondom, hogy bizony nem tudtam mindig megelégedett lenni körülményeim között, amikor súlyos betegség miatt korábban kellett abbahagyni a szolgálatot, mint szerettem volna a Tiszavasvári gyülekezetben, ahol sok-sok építkezés történt, lelki és egyéb vonatkozásban, ahol anyagi nehézségekkel küszködtünk, de a kegyelmes Isten mellénk állt, és csodálatosan megértettük, ahogyan Pál is az ő nélkülözésében: „Az Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiáraszsa rátok, hogy mindenütt, mindenkor minden szükségessel rendelkezetek.” 2.Korinthus 9:8 Megtanultam ezekben a nehéz években, hogy a hálátlan, elégedetlen ember Istent bántja. Jó dolog hálával áldozni, Istent dicsőíteni, az Ő szabadítását megtapasztalni. Az igaz, hogy az ilyen mélységeken átívelő utat nem mindig értik az emberek. Szívemből kívánom, hogy kedves olvasóim megkapják kegyelemből a megelégedettség ajándékát!

7. A HIT ÁLDÁSAI

A Zsidókhoz írt levél 11:1-ben ezt olvashatjuk: „A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés.” Hitetlenné váló

világunkban, gyülekezeti szinten hitben való megerőtlenedésünkben sokszor tapasztaljuk a hit hiányának következményeit. Sok az aggódó ember, Istenben és emberben nem bízó, kesergő és öröm nélkül élő. Nagy áldás az Isten iránti hűség, a gyülekezeti szolgálatban való kitartás. Az Úrban való örvendezés drága áldását kéri Pál a Filippi levélben a gyülekezet részére, amikor erre bátorít: „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom, örüljete... Az Úr közel!” 4:4-5 Csodálkozunk rá: a hitben járó ember tud reménykedni, tervezni, kitartani, bízni Istenben és emberekben.

Magasztaljuk Istent a hit áldásáért, Aki gyönyörködni szeretne bennünk. Így szól Úr: „Ne vesítsétek el tehát bizalmatokat, amelynek nagy jutalma van... Az én igaz emberem pedig hitből fog élni, és ha meghátrál, nem gyönyörködik benne a lelkem. De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.” Zsidókhoz írt levél 10:35,38,39.

Szabó Sándor
ny. ref. lelkipásztor

VAJON ÍGY VANNAK-E EZEK?

VAN-E ISTEN?

Van-e Isten? Az emberiség talán legnagyobb kérdése ez. - Vagy mégsem?...

Talán meglepő, de a világ legtöbb nyelvre lefordított s egyben legolvasottabb könyve nem foglalkozik ezzel a problémával, csupán megjegyzi, hogy értelmetlen dolog Istennel nem számolni. (Zsolt 14,1. 53,1) A Róma 1,20 pedig hozzáfűzi: „Isten láthatatlan valóját, azaz örök hatalmát és istenségét meglátja alkotásain az értelem.” Vagyis ha az evolucionista szemlélet elfogultsága nélkül vizsgálja valaki a minket körülvevő valóságot, akkor arra a következtetésre jut, hogy tervezés és információ nélkül biztosan nem jöhetett létre a világ, s még kevésbé benne az élet. (vö.: „intelligens tervezettség” tudományág)

A legfrissebb felmérések szerint a Föld lakosságának 84%-a vallja magát valami-

lyen valláshoz tartozónak, tehát kb. 6,5 milliárd ember hisz valamiféle természetfeletti létezőben. Ez is jelzi: Nem az a legnagyobb kérdése az emberiségnek, hogy van-e Isten, hanem hogy milyen az Isten?

Néhány éve olvastam egy interjút, amit J. M. Moody geológussal készítettek, s a professzor őszintesége mélyen elgondolkodtatott: *„Őslénytani kutatásaim egyre jobban meggyőznek arról, hogy az evolúciós hipotézis tarthatatlan eredet-értelmezés, de mivel irtózom a fennmaradó eshetőségtől, hogy ti. Isten teremtette a világot, ezért inkább mégis az evolúciót tanítom.”* - De vajon honnan ered benne - és másokban - ez az „irtózás”? Igen, az ember legnagyobb kérdése nem az, hogy van-e, hanem hogy milyen az Isten? Vajon „irtózatos”?

Tapasztalataim szerint két okból is képes a mai ember eltaszítani magától a Teremtőt: a) Ha Isten megengedi a gonoszt, akkor nem kell! b) Ha engem meg akar ítélni, felelősségre akar vonni a tetteimért, akkor sem kell!

Érdeemes átgondolni, hogy az 1,2 milliárd vallástalan ember legnagyobb része miért a keresztyén gyökerű országokban él? (pl. Európában) Meggyőződésem szerint azért, mert az un. keresztyén nemzetek - a szeretet Istenére hivatkozva - iszonyatos dolgokat hajtottak végre egymás ellen! (Pl. az I. Világháború idején, 1916. februártól decemberig az un. „verduni vérszivattyú” alatt 150 ezer német és 170 ezer francia katona halt meg egyetlen csatamezőn!) (vö.: „Oly korban éltem én e földön, mikor az ember úgy elaljasult, hogy önként, kéjjel ölt, nem csak parancsra.” Radnóti Miklós: Törédék) - De vajon Isten engedélyével történt mindez? - Ilyen az Isten?...

Vegyük alapul Jézus egyik legismertebb példázatát, s így keressük a választ a minket személyesen is érintő kérdésre: Milyen az Isten? Milyen az Isten hozzám? (olv.: Lukács 15,11-32) Az első rávezető kérdésünk legyen ez: Miért engedte el az apa a fiút?

Tulajdonképpen ugyanezt kérdezzük az élet különböző helyzeteiben: Ha van Isten, ezt vagy azt miért engedte meg? (pl.: betegség, veszteség, anyagi csőd, gyász, stb.) Miért engedte el a fiút, amikor ez nyilvánvaló kockázattal járt? Fájó és megrendítő következtetéseket képes levonni az ember: Ha a fiú, tékozló útját nem volt lehetősége megakadályozni, akkor az apa erőtlén, ha pedig nem volt

szándékában, akkor tisztességtelen... - Milyen az Isten? (pl.: A fiatal Einstein kérdése a gonoszért Istent vádoló tanárához: „Professzor úr, ön szerint van-e abszolút hideg? Szerintem nincsen, csak a hő hiányát nevezzük annak, azt az állapotot, amikor -273 fokon minden részecske mozgása leáll. És van-e sötétség? - Ugyanígy nincsen! Csupán a fény teljes hiányát jelöljük ezzel a fogalommal...”)

Ahol Istent „számúzik”, kihagyják az életből, ott hideg és sötétség áll be. De ezek nem teremtett valóságok! Ahol nem kell Isten, ott az önzés hidege és a gonoszság sötétsége uralkodik el. (pl. a Titanic oldalán található egyik felirat: „No God” - nincs Isten, nem kell Isten!) A lelki sötétség, a gonoszság nem teremtmény, hanem mindig Isten hiányát jelzi: ahol bármilyen gonoszság megjelent, az azért történt, mert ott „számúzték” Őt. - A Sátán Lucifernek, „fényhordozónak” teremtett, de egy ponton számúzte, kihagyta az életéből Istent, mint teremtő Urát, és: besötétedett! Ádám és Éva számúzte, elfelejtette Istent, és a történelem besötétedett! S ahogy nagyban igaz, hogy a fény számúzása besötétedést okoz, igaz az életünk legkisebb dolgában is: „besötétedik” egy ember (pl. okkult dolgok gyakorlásával), illetve Isten közledését módszeresen elutasítva besötétedik egy házasság, egy közösség, akár egy gyülekezet is. (pl.: imádság nélkül kezdődő egyházi alkalmak) Ami nincs odatéve a Fénybe, az mind sötét és gonosz marad, de ezért mi vagyunk a felelősek és nem a Világ Világossága!

Milyen az Isten? Olyan, mint Jézus: *„Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.”* (Ján 8,12) - Miért engedte el a Mennyei Atya az embert, mint gyermekét? Szeretetből! Azért, mert szabadnak teremtette, s ha ez a fiú úgy dönt, akkor ki kell próbálnia, milyen az élet az atyai ház világossága és melege nélkül...

De hogy még jobban megismerjük, milyen az Isten, tegyünk fel még egy segítő kérdést a tékozló fiú példázatára tekintve: Vajon miért így fogadta vissza a tékozló fiút az apja? Mintha nem helyesen cselekedne! (Sokan gondolják: Ha van Isten, rosszul kormányoz. Rosszak a megoldásai! - Akár példákat is hozhatunk rá a saját életünkéből, amikor mi is így gondoltuk...) Ugyanakkor itt ez a fiú: Szétszór, tönkre tesz mindent! Az apa pedig nem tart leszámolást, nem szab feltételeket, nem állít próbaidő elé.

„Csak úgy” visszafogadja! Sőt: Az ünneplő ruha díszvendéggé teszi, a pecsétgyűrű pedig teljhatalmat ad számára, hogy ismét, mint a ház urának fia járjon el. A saru szabad emberré nyilvánítja: újból egy szabad gazda szabad fia, s nem egy mezítlás napszámos! A hizlalt borjú levágása örömnép kezdete: a fiú ismét beletartozik az atyai ház asztalközösségébe. - De vajon mi nem ugyanezekre vágyunk ott, a gondolataink legmélyén?...

Igen, az Ő megoldásai egészen mások, mint a mieink. (Ézs 55,8-11) Csakhogy jók, sőt tökéletesek! Vajon Ő az igazságtalan, vagy mi vagyunk azok?... Beszámítja nekünk Jézus áldozatát, mint fizetséget eltékozolt életünkért, új élettel, új lelki vagyonnal ajándékoz meg minket (Ján 3,16), mi meg megtorlást várunk az ellenünk vétkezők életébe?! Kétszeres vagyont kínált fel ingyen: testünk, lelkünk s az egész teremtettség a miénk, ráadásul bűneink bocsánatát és az örök életet is megkaphatjuk Jézusért, - mi mégis megfizettünk az ellenünk vétkezőket? S Istentől is azt várjuk el, hogy így járjon el a többi tékozló fiúval szemben? - A valóság az, hogy az Isten országában egészen más jövő vár ránk, mint azon kívül!

„Az utolsó napokban az Úr házának hegye szilárdan fog állni a többi hegy fölött, és kimagaslik majd a halmok közül. Özönlenek hozzá a népek. Eljön a sok nép, és ezt mondják: Jöjjetek, menjünk föl az Úr hegyére, Jákób Istenének házához! Tanítson minket útjaira, hogy az ő ösvényein járjunk. Mert a Sionról jön a tanítás, és az Úr igéje Jeruzsálemből. Igazságot szolgáltat majd valamennyi nép között, ítéletet hoz a távoli, erős nemzetek ügyében. Kardjaikból ezért kapákat kovácsolnak, lándzsáikból pedig metszőkéseket; nép a népre kardot nem emel, hadakozást többé nem tanul. Mindenki a saját szőlőjében vagy fügefája alatt ülhet, és senki sem háborgatja őket. Maga a Seregek Ura mondta ezt!” (Mik 4,1-4)

Itt az ideje, hogy magunkba szálljunk, és mindent újragondolva csendesen elinduljunk az atyai ház felé. (Luk 15,17-19)

Igen, Isten megismerése akkor mélyül el bennem, amikor elfogadom az Ő megoldásait az életemre nézve. (2Kir 5,11) Ő ugyanis olyan Isten, aki bőven megérdemli a bizalmamat...

Somogyi László

KÖZELMÚLTUNK ÖRÖMEI

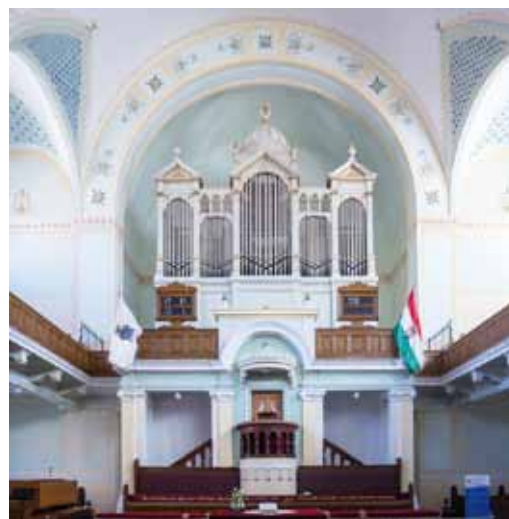
LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI EGYETEM ORGONA TANSZAK ÉVADZÁRÓ KONCERTJE

„2016 őszén szólalt meg újra Hajdúböszörményben a Kálvin téri református templomban az Angster orgonaépítő cég 1914-ben épített orgonája egy mintaszerű restaurálás után, amelyet az AerisOrgona Kft. végzett. A hangszer műemléki- és történelmi értelemben is jelentős, ugyanis ez a pécsi gyár fénykorának utolsó produktuma, a cég I. világháború előtti utolsó nagyorgonája, mely nem csupán építési módja, hanem hangzásvilága, művészi kidolgozottsága miatt is Európa legjelentősebb későromantikus orgonáinak sorába állt be. Az újra felavatott hangszer hatalmas szakmai sikert hozott: az elmúlt két év során nem csak hazai, de világhírű orgonaművészek is adtak rajta nagy sikerű koncerteket, és valamennyien elismeréssel nyilatkoztak a gyönyörű orgonáról. Az előkészítő munkálatokban részt vett az orgona csoport két tanára, Szabó Balázs és Fassang László is. A felújítás alatt kialakult baráti kapcsolat nyomán 2016. augusztus végén pár napra a város és a református gyülekezet vendégül látta az orgona szak valamennyi hallgatóját és tanárát, melynek zárásaként csoportunk teltházas koncertet adott a megújult Angster orgonán. Az

esemény sikerén felbuzdulva Bertalan János önkormányzati képviselő, presbiter kezdeményezte az orgona csoport és Hajdúböszörmény városa közötti további együttműködést. Ennek köszönhetően idén szeptemberben három teljes napig újra a város vendégei lehettünk. A teljes csoport szállását és ellátását az önkormányzat finanszírozta. A három nap komoly szakmai munkára adott lehetőséget: éjjel-nappali gyakorlásra a fantasztikus hangszeren, a nyár során gyakorolt repertoár eljátszására, azok közös átbeszélésére. A szeptember 6-i, több száz lelkes hallgatónak játszott gálakoncerten az orgonatanárok mellett a legjobbnak ítélt hallgatók is játszottak. Lehetőségünk volt megtekinteni a város másik – egyelőre hasonlóan felújításra váró, valaha szintén gyönyörű – orgonáját a Bocskai téri református templomban. A Szabó Balázs által vezetett orgonaismereti terepgyakorlat keretében a diákok is részt vettek a hangszer megmaradt alkatrészeinek felmérésében és rendszerezésében. Orgonista állások Magyarországon címmel sor

került egy olyan kerekasztal beszélgetésre is, melyen a tanszak hallgatóin és tanárain kívül részt vett Hajdúböszörmény polgármestere, a zeneiskola igazgatója és a Kálvin téri gyülekezet vezető lelkésze, Somogyi László. A szakmai programok mellett alkalom volt egymás mélyebb megismerésére, csapatépítésre, valamint az ifjúsági szabadidőközpont sportolási lehetőségeinek kihasználására.”

Ruppert István

ORGONA ÉS ORGONA KONCERT

Az én orgona-zenehallgatásom egybeesik a lelki felébredésemmel. Ezt megelőző életem szakaszában csak könnyű zenét hallgattam.

Az orgona, mint hangszer részemre erőteljes, monumentális és egyben idegen volt. A maga nagyságával és bonyolult felépítettségével rejtélyesnek véltem. Sem zenei ismeretem, sem egyéniségem nem szánt rá időt, fáradságot, hogy közelebről megismerjem. Huszonévesen kezdtem ifjúsági csoportban, s ők hívtak meg egy orgonakonzertre. Elsőre ez a hangszer hangja rendített meg. Az erőteljes hangvételi zeneszerszám tekintélyparancsoló hangzású volt. Az ezutáni időszakban többször volt alkalmam a Debreceni Nagytemplomban a Kántust hallani. Az orgonazene kíséret és az énekkar együttes hangzása lenyűgöző hatást gyakorolt rám.

Az Ige alapján, „Mindennek rendelt ideje van.” Péld.3,1 Az életben, ami a zene- és énektanulást illeti - nem fiatal koromban - ám megadta az én Uram. Nagykőrösön a Református Tanítóképző hallgatója lettem. Ott félvétenként vizsgáztam a megtanult református énekeskönyv 512 énekeiből.

Néhány alkalommal Budapesten a Művészetek Palotájában is részt vehettem a korábbi gyülekezeti tagjainkkal a szívét-lelket átható orgonajáték hallgatásában és egy-egy református énekversszak közös éneklésében. Ezen alkalmak közelebb vittek az Úr országa lelőizének megismeréséhez.

Mostanában a komolyzene, orgonamuzsika hallgatását a rádióból vagy CD lemezzel hallgatom.

Megható élményt adott nekem, hogy itt, a szülővárosomban is adott lehetőség

van arra, hogy „élőben” hallhassunk orgona-zenét a mi templomunk megújult orgonája megszólalásán át. A minden távolságokat és egyéb akadályokat legyőző, áthidaló orgonamuzsika szárnyakon repít a menny felé. Mint a magasröptű madár, úgy emelkedik az ember lelke, elszakadva a földi eseményektől. Ezt adja nekem a zene és a lelkiének.

Dicsőség legyen egyedül Istennek ezen felemelő alkalmakért. Remélem a későbbi időben is lesz ilyen alkalom a templomunkban.

„Magasztalja az én lelkem az Urat, és örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben.” Lukács ev. 1,46-47.

Dienes Sándorné

EGYHÁZMEGYEI KÓRUSTALÁLKOZÓ BIHARNAGYBAJOM, 2018. OKTÓBER 06.

A Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközségünk gyülekezeti kórusa is meghívást kapott a találkozóra. Reggel nyolc órakor indultunk el 18 fővel a Kálvin téri parókia elől. Utunkat az ős pompázó színei kísérték a ragyogó napsütésben.

Már a megérkezéskor is kedves fogadtatásban volt részünk a házigazda Biharnagybajomi Református Egyházközség jóvoltából, a szépen berendezett gyülekezeti teremben.

10 órától a templomban Istentiszteleten vettünk részt, ahol Szabadi Árpád esperes, a Józ. 5, 13.14.15. versei alapján szólt a gyülekezethez. Elmondta, hogy Isten népe akkor is nagy és jelentős akadályokon ment keresztül (pl. a tenger szétválasztása, 40 év pusztai vándorlás, Jerikó bevétele). Ezek által is megmutatta az Úr a szeretetét és mindenható hatalmát.

Így van ez ma is. Ez a mai nap az emlékezés napja. Óreá mutat a 48-as szabadságharc mártírjain keresztül. Az akkori hősök kitartása és helytállása példa a számunkra.

Ma is kérdezhetünk, ahogy Józsué kérdezett. Lesz-e ébredés?

Akkor és napjainkban is a legnagyobb szabadító, Jézus Krisztus. Arra bízta, hogy Tőle kérdezzünk és nézzünk fel Rá, a hitünk szerzőjére és bevégzőjére.

Az Igehirdetést követően először a Nádudvari kórus szolgált. Előadásukban Bach, Gebhardt, Soproni János, Donovan művek hangzottak el a templom áhítatos csendjében.

A második fellépő kórus a mi gyülekezetünk énekara volt. Sajnos többen nem tudtak eljönni a kórusból erre az

alkalomra.

Egy kánon után a 396., a 390., a 165. dicséretet feldolgozásait és az Ősi Ír áldást énekeltük többek között nagy lelkesedéssel Bertalan Jánosné Hajnalka vezetésével.

Utolsónak hallgathattuk meg a 10 éves jubiláló Biharnagybajomi Férfi kart, akik Árokháty, Doane és Gastoldi műveket is énekeltek szép és érzelmes átéléssel.

A korábbi elődjük, a Református Dalárda Egyesület, 1878-ban alakult meg. A jelenlegi kórus megalakulásával, az akkori lp. Domahidi Péter szolgálatát kezdték el segíteni. A legidősebb tagjuk 80 éves. A közösség vezetője, a mindenkori lelkipásztor. Korábban Hézsér Tímea lp. volt. Jelenleg Nagyné Bakó Katalin lp.

A hangverseny után emléklapokat adtak át a jubiláló kórustagoknak.

Ezután közös ebéden vehettünk részt, majd Arany János karvezető az Egyházkerület zenei főelőadója, a karvezetőkkel történő személyes beszélgetés során a kórusok szolgálatait értékelte.

Kora délután hátaltel szívvel érkeztünk vissza városunkba.

Karácsonyi-Kis László

Biharnagybajomi férfi kar

Kálvin téri kórus

Nádudvari női kar

Kálvin téri kórus

Kálvin téri kórus

„Énekeljétek új éneket az Úrnak, énekelj az Úrnak te egész föld!
Énekeljétek az Úrnak, áldjátok nevét, hirdessétek szabadítását minden nap!” Zsolt 96,1-2.

HOL TART A GYÜLEKEZETI ÉNEKESKÖNYVÜNK MEGÚJÍTÁSA?

Bizonyára ez a kérdés nemcsak énbenem, hanem több testvérünkben is fölmerült már, akik nagyon várjuk az új énekeskönyv megjelenését. Hiszem, hogy ez a téma egész református közösségünket érinti, mert a gyülekezeti énekek által sokszor nyertünk vigasztalást, bátorítást mindannyian, kifejezhetjük örömünket, hódolatunkat és bűnbánattal megállhattunk Isten szent színe előtt, dicsőítve Őt.

Miért van szükség az énekeskönyv megújítására? A jelenlegi 1948-ban jelent meg és jól kiállta a próbákat. Hogy mennyire bevált, fémjelzi, hogy a 4. generáció használja. Ugyanakkor már 1964-ben Csomasz Tóth Kálmán is utalt rá, hogy egy énekeskönyv élettartama általában 30-50 év. Az elmúlt évtizedekben bekövetkező történelmi, társadalmi változások, melyek az egyház életében és liturgiájában is megújulást eredményeztek, indokoltá tették az énekeskönyv megújítását. A Magyarországi Református Egyház Zsinata, ezért döntött 2009-ben egy új énekeskönyv létrehozásáról. 2010-ben megalakult az Énekeskönyvi Bizottság, majd kiszélesedett a munka, bekapcsolódtak a határon túli tagegyházak képviselői is. A továbbiakban ezt a feladatot a Generális Konvent Liturgiai és Himnológiai Bizottsága vette át.

Milyen alapelveket fogalmaztak meg az egyházzenészek? Törekedtek a magyar reformátusság évszázados énekkincsének a megőrzésére és ezt egészítették ki az új énekekkel, amelyek az eddigi énekcsoportokat bővítenék (pl. zsoltárok, ünnepi énekek, úrvacsorához kapcsolódó énekek). Vannak hiányzó énekek az egyes témákhoz (pl. Krisztus visszajöveteléről, temetéshez és a keresztyén élethez kapcsolódó énekek). Egyes énekek felvételét az indokolja, hogy széles körben ismertté váltak, pl. Ó jöjj, ó jöjj Üdvözítő... vagy Siessetek hamar lejár... kezdetű énekek. Vallják, hogy sokszínű anyagnak van létjogosultsága az énekeskönyvben, amelyet a templom falain kívül is lehet énekelni, akár Biblia órákon, vagy más gyülekezeti alkalmakon. Az énekek vizsgálatánál és elbírálásánál a következőket tartották

fontosnak: 1. Használhatóság 2. Kevés új dallam legyen 3. Zenei örökségünket becsüljük meg 4. Hazai testvéregyházakkal legyenek közös énekeink 5. Az európai és világkeresztyénség legfontosabb énekei is megtalálhatóak legyenek benne.

Az énekeket más szerkezetben kívánják elhelyezni. A jelenlegi énekeskönyvünknek a tagolása a Heidelbergi Káté szerkezetét követi, az újnál célszerűbbnek tartják a tematikus elrendezést és nagyobb hangsúlyt adnának a liturgikus szempontokra. Az énekeskönyv alapvető énekcsoportjai az ünnepekhez és az Istentisztelet elemeihez kapcsolódnak. Új énekcsoportok is lesznek, az egyik a Keresztyén élet címet viseli, melyben az énekek témája: dicséret, hálaadás, bűnbánat, megtérés, hitvallás és bizodalom. A másik új csoport az Ifjú egyház, melyben az ifjúság énekeit találjuk, vagy amelyek stílusában is eltérnek a törzsanyagtól.

Az új énekeskönyv lassan kiformalódik. A megtett út állomásait jelzik azok a füzetek, amelyek a szakmai munkáról tájékoztatást adnak. A hozzájuk kapcsolott példatárral pedig nemcsak rálátást biztosítanak az énekanyagra, hanem a kipróbálását is kéri a gyülekezetektől. Így jelent meg a Lélekkel és Értelemmel I. füzet (Kálvin Kiadó, Bp., 2016.) 30 ének melléklettel, majd a II. füzet (Kiadta a MRE Zsinati hivatala, Bp., 2018.) 92 felvett énekkel. 2018 februárjától 40 gyülekezet vállalta az énekek tanulását, kipróbálását.

Milyen énekeskönyvet várhatunk? Bódiss Tamás a Generális Konvent Liturgiai és Himnológiai Bizottságának a titkára a zsinat ápr. 19-i ülésén ismertette a leendő új énekeskönyv struktúráját. Az elképzelés szerint a 150 genfi zsoltár marad az énekeskönyv elején, majd ezt követik a zsoltárparafrázisok. 201. sorszámától az Istentiszteletekhez és az ünnepekhez, valamint a reformációhoz kapcsolódó fohászok és dicséretetek szerepelnek. 701-től kezdődően a hétközi és bibliaórai énekek következnek a keresztyén élet témáiban. A jelenleg 512 éneket tartalmazó énekeskönyvünkhöz képest,

a megújított gyülekezeti énekeskönyvünk várhatóan egy gazdagabb anyagot tartalmaz majd. Hála a mi Urunknak, hogy adta az Ő Lelkét és a bölcsességet eddig is ehhez a munkához!

A kibővített új énekeskönyvből még a megjelenés előtt szeretnék egy kis ízelítőt adni a testvéreknek. Az idősebb generáció ébredési énekeként tartják számon Füle Lajos: Siessetek hamar lejár... kezdetű énekét. Az a reménységünk, hogy ez az ének a fiatalabbaknak is megérinti majd a szívét.

Egészen személyes hangvételű Vándor Gyula: Újszövetséged elfogadom.. kezdetű éneke, mely a megtérés és az átadott élet bizonyágtétele.

A harmadik kiválasztott ének már többször felhangzott gyülekezetünkben az énekkarunk bemutatása által, melynek szövegírója Th. O. Chisholm, dallam szerzője W. M. Runyan: Hűséged végtelen. Legyen ez közös hitvallásunk Isten szeretetéről, gondoskodásáról, hűségéről.

„Milyen jó hálát adni az Úrnak, és zengeni neved dicséretét, ó Felséges, hirdetni reggel szeretetedet, hűségedet minden éjjel.” Zsolt 92, 2-3.

Karácsonyi –Kis Lászlóné

Ajánlott internetes oldalak: www.reformatus.hu/egyhazzene/Lelekkel-es-Ertelemmel-I-II.

<https://www.reformatus.hu/mutat/ujragondolt-enekeskonyv/>

MŰVÉSZETRŐL KERESZTYÉN SZEMMEL

TÓTH-MÁTHÉ MIKLÓS: A ZSOLTÁROS ÉS A ZSOLDOS

Egy EFOP pályázat keretében láthattuk október 17-én a Sillye Gábor Művelődési Központ színháztermében Tóth - Máthé Miklós: A zsoldos és a zsoldos című egyfelvonásos darabját. A József Attila-díjas költő neve ismerős lehet az olvasóknak. Legutóbb az első Kálvin-regény, a Szamadással Istennek tartozom című művének megírásával tett hitet arról, hogy íróként elkötelezett a reformátorok életének bemutatása iránt.

A történelmi játék ősbemutatójára az 1991-es Magyar Reformátusok II. Világtalálkozóján került sor a budapesti Kisstadionban (azután a Budaörsi Játékszín vette műsorára 2003-ban).

A mű címe két, hangzásban közel álló, de jelentésben egymástól távol eső személyt nevez meg. A zsoldosban Szenci Molnár Albertnek, a jeles költőnek, zsoldtárfordítónak, polihisztornak állít emléket. A zsoldos pedig az őt fogva tartó katona alakjára utal.

A darab Szenci Molnár Albert egy nehéz élethelyzetét, erkölcsi dilemmáját vetíti elénk. A harmincéves háború idején egy padlásszobában tartották házi őrizetben a zsoldost, mivel a reformátor munkássága veszélyt jelentett a katolikus vallásra. A fogva tartója tudja, hogy kivel áll a szemben, van fogalma tehetségéről és munkásságáról. Ezért arra kéri a zsoldost, hogy írjon minden nap jelentést a saját életéről és a vele kapcsolatban álló reformátorokról, kiemelten Bethlen Gáborról. Leginkább Bethlen politikai szándékaira kíváncsiak, s a zsoldos abban reménykedik, hogy végül Szenci Molnár elárulja Bethlen terveit. Ebben a helyzetben keresi fel felesége, Kunigunda, aki a szabadság reményében rá akarja venni férjét, hogy engedjen a kérésnek. A férfi érzi, hogy nagy ajándék lenne számukra,

ha a család közössége helyreállna. Az ár, amit ezért fizetnie kell túl nagy. Hogyan is árulhatná el ezeket az embereket?

Közben a zsoldos kihallgatja a beszélgetésük egy részét, s ezután egy újabb „lélektani hadviselés” kezdődik. A katona halállal fenyegeti meg, illetve a saját helyzetén való sajnálkozással próbálja rávenni Szencit a vallomásra. Világossá teszi számára, hogy neki el kell számolnia vele még aznap estig: vagy úgy, hogy átadja a holttestét, vagy katolikus hitre térítve. Az élet ajándékával próbálja rábírni a főhóst a megadásra. A földi élet nyújtotta szépség, a családi boldogság lehetősége úgy tűnik, hogy egy pillanatra megingatja Szencit. De a háttérben felcsendülő zsoldár dallama megerősíti a őt abban, hogy csak a halála teheti hitelessé az eddigi életét, így a főhős nem hajlik meg.

S itt ezen a ponton történik egy fordulat a szereplők viszonyrendszerében. Egyre inkább azt érezzük, hogy nem a fogva tartó férfi és rab beszélgetésének, vitájának lehetünk tanúi, hanem két ember őszinte önfeltárulkozásának. Kiderül számunkra, hogy a zsoldos is kételyekkel küzdő férfi, aki nem tud szabadulni a „rab” hatásától. Felismeri, hogy Szenci írásait olvasgatva megismerte benne az EMBERT. S neki is el kell számolnia nemcsak a katonai feljebbvalójának, de Istennek is. Már nem a katonai parancs szellemében cselekszik, hanem ember-

ként, aki nem akar megölni egy másik embert még akkor sem, ha az a másik oldalon áll, s így hagyja szabadon elmenni a rabot. S a végén összecseng a két szó: már nem zsoldost és zsoldarost láthatunk, hanem két EMBERT.

A darab minden korban érvényes üzenete, hogy az elveink, hitünk mellett való szilárd kiállás példája képes az ellenségre is hatást gyakorolni. A reformáció ünnepehez közeledve jó volt újra számba venni és ráirányítani a figyelmünket őseinktől kapott örökségünkre.

A műben felhangzó zsoldárok aláfestik, színesítik és megerősítik a darab üzenetét, a hit erejét, az Istenhez való fohászkodás szükségességét és örömét. De egyben utalhatnak Szencinek arra a törekvésére is, hogy magyar nyelven szólaljanak meg ezek az ősi zsoldárok.

(A színpadon Horányi Lászlót, Ivaskovics Viktort, Havasi Pétert és Farkas Tündét láthattuk, a darabot Kis Domokos Márk rendezte.)

Mezőné Szabad Erzsébet

AZ ALKOTÓ

E festmény alkotója Victor Prouvé (1858-1943), aki elsősorban portré- és tájfestő, szobrász, véső stb. francia művész. A Nancy művészeti közösség aktív tagja volt többek között. A képen látható alkotó férfi számára számos üveg- és bútorkészletet tervezett. A képen látható Emile Gallé, aki szintén a szecessziós művészet alkotója, szintén a Nancy művészeti közösség aktív tagja. Elsősorban üvegeiről híres. Munka közben, szép tárgyak tervezése közben láthatjuk. A körülötte lévő eszközök, tárgyak, növények rendezetlenséget mutatnak, és még sem. Mindennek meg van a helye, funkciója. A kék és barna színek árnyalatai számomra nyugtatóan hatnak. Láthatjuk mennyire elmélyülten, kitüntetett figyelemmel tervezi a kezében tartott kis vázára a mintát. Lehetséges, hogy virágminta került rá? Esetleg tulipánok? Miért éppen erre a virágra gondolok elsősorban? Mert a reformáció napjára emlékezünk és eszembe jut a kálvinizmus öt pontja. Ugyanakkor Isten is eszembe jut a kép láttán, mint Alkotó ÚR, Aki érzékeny művészi készséggel, precizitással megalakította az eget, a földet, az embereket, állatokat, növényeket. Mennyet. Mindent. Úgy, hogy azt mondta: „... *íme igen jó.*” I.Móz. 1,31b Ezt követően mind a mai

napig sok minden történt. Számptalan sok emberi alkotás szemtanúi is lehetünk. De egy lényeges pont miatt szükségünk van Jézus Krisztusra.

Efézus 2,4-5.: „*De Isten gazdag lévén irgalmasságban, az Ő nagy szerelméből, mellyel minket szeretett, minket, kik meg*

voltunk halva a vétkek miatt, megelevenített együtt a Krisztussal. (kegyelemből tartattatok meg!)”

Somogyiné Gyüre Mária

Hajdúböszörményi Köztemető ünnepi nyitva tartása

2018. október 29-én 08:00-17:00
 2018. október 30-án 08:00-17:00
 2018. október 31-én 08:00-17:00
 2018. november 01-jén 08:00-19:30
 2018. november 02-án 08:00-19:30
 2018. november 03-án 08:00-17:00
 2018. november 04-én 08:00-17:00

Evangelizáció: Jó hír mindenkinek!

Nyílt előadássorozatot tartunk a Kálvin téri gyülekezeti házban
 a bibliai Örömhírről december 2-től 6-ig (vasárnaptól-csütörtökig).
 Vendégünk lesz Hánska Levente, a Ceglédi Nagytemplom lelkipásztora.
 Hívogassunk, imádkozzunk és jöjjünk el minél többen!

Szeretettel várunk!

Alkalmaink

Vasárnap	09:00 Istentisztelet a közepkerti gyülekezeti házban (Budai Nagy Antal u. 93.) 10:10 Istentisztelet a Kálvin téren (Húsvétől november végéig a templomban, egyébként a gyülekezeti teremben – Kálvin tér 19.) 16:30 Énekkari próba (gyülekezeti terem) 18:00 Esti Istentisztelet és/vagy tematikus alkalom (gyülekezeti terem)
Hétfő	16:30 Beteglátogatók bibliaórája (minden hónap első hétfő) (ifi terem) 18:00 Felnőtt-konfirmációi előkészítő (lelkési hivatal)
Kedd	15:00 Asszonykör 18:00 Második kedden: Keresztelői előkészítő (lelkési hivatal) 19:00 Második kedden: Jegyesoktatás (lelkési hivatal)
Szerda	10:00 Baba-Mama kör minden hónap 1. és 3. szerda (ifi terem) 15:00 Közepkerti Bibliaóra (Húsvétől november végéig a gyülekezeti házban (Budai Nagy Antal u. 93.) egyébként a Szociális Központban (Budai Nagy Antal u. 82.)
Csütörtök	10:00 Bibliaóra (minden hónap 1. és 3. csütörtök a Kálvin Szociális Központban, minden hónap 2. és 4. csütörtök Rákóczi úti Idősek Klubjában) 17:00 Konfirmációi előkészítő (ifi terem) 18:00 Hit- és élet Bibliaóra (gyülekezeti terem)
Péntek	15:00 Szövetségek Bibliaórája (ifi terem)
Szombat	17:00 Ifjúsági Bibliakör (ifi terem)

Alapvetően a kálvinizmus 5 pontját a TULIP angol mozaikszóval írják le:

1. Total Depravity - Teljes romlottság
2. Unconditional Election - Feltétel nélküli kiválasztás
3. Limited Atonement - Korlátozott engesztelés
4. Irresistible Grace - Ellenállhatatlan kegyelem
5. Perseverance of the Saints - A szentek állhatatossága

„Hálákat adva az Atyának, Aki alkalmasakká tett minket a szentek örökségében való részvételre a világosságban; Aki megszabadított minket a sötétség hatalmából, és átvitt az Ő szerelmes Fiának országába; Kiben van a mi váltságunk az Ő vére által, bűneinknek bocsánata; Aki képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született; Mert Őbenne teremtett minden, ami van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenk Ő általa és Ő reá nézve teremtettek; És Ő előbb volt mindennél, és minden Ő benne áll fenn. És Ő a feje a testnek, az egyháznak: Aki a kezdet, elsőszülött a halottak közül; hogy mindenkben Ő legyen az első; Mert tetszett az Atyának, hogy Ő benne lakozzék az egész teljesség; És hogy Ő általa békéltessen meg mindent Magával, békességet szerezvén az Ő keresztyének vére által; Ő általa mindent, ami csak van, akár a földön, akár a mennyekben.”

Kolossé 1,12.-20.

